

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LUTY 2018**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 353

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (Przewodnicząca), Joanna Klimkowska (Sekretarz)

Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2018

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 353. W badaniu uczestniczyło 299 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
1.	WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
2.	ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
3.	SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
1)	Produkcja	11
2)	Zamówienia	13
3)	Zamówienia eksportowe	15
4)	Zapasy wyrobów gotowych.....	17
5)	Ceny	19
6)	Zatrudnienie	21
7)	Sytuacja finansowa	23
8)	Ogólna sytuacja gospodarki	25
9)	Produkcja na eksport	27
10)	Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	29
11)	Korzyści z produkcji na eksport.....	31
12)	Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W lutym wartość ogólnego wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) zwiększyła się w skali miesiąca o 1,9 pkt. Obecna wartość wskaźnika, 1,2 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,1 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury wzrosła w ciągu miesiąca o 2,0 pkt i wynosi 0,5 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 3,9 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zmniejszyła się o 1,9 pkt do poziomu 5,4 pkt. Jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 0,3 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawę koniunktury odnotowano w przedsiębiorstwach zatrudniających do 50 pracowników oraz od 251 do 500 pracowników. Wzrosty wartości wskaźnika koniunktury dla tych grup wyniosły, odpowiednio: 5,9 pkt oraz 2,1 pkt. Spadek wartości wskaźnika odnotowano dla przedsiębiorstw największych, zatrudniających ponad 500 pracowników. Wyniósł on 4,2 pkt. Dla tej grupy jednak wskaźnik przyjął najwyższą wartość, 12,7 pkt. Najniższą wartość, -3,2 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników.

3. W przekroju według głównych grup produktowych spadek wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla przedsiębiorstw produkujących dobra konsumpcyjne trwałego użytku. Wyniósł on 4,6 pkt. W pozostałych grupach koniunktura poprawiła się. Największy, o 5,6 pkt, wzrost wartości IRGIND odnotowano dla grupy przedsiębiorstw wytwarzających nietrwałe dobra konsumpcyjne. Dla producentów dóbr inwestycyjnych przyrost wartości wskaźnika wyniósł 2,0 pkt, zaś dla producentów półproduktów 0,4 pkt. Najwyższą wartość, 12,3 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne, a najniższą, -15,7 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku.

4. W przekroju regionalnym w tym badaniu poprawa koniunktury miała miejsce w regionach: południowym, północno-zachodnim, południowo-zachodnim oraz centralnym; największa w regionach: północno-zachodnim i południowo-zachodnim. W pozostałych regionach koniunktura pogorszyła się; najbardziej w województwie mazowieckim. Najwyższą wartość, 10,5 pkt, wskaźnik koniunktury przyjął dla regionu północno-zachodniego, a najniższą, -14,3 pkt, dla województwa mazowieckiego.

5. Wyniki tej edycji nie dają jednoznacznej odpowiedzi na pytanie o siłę oddziaływania czynników cyklicznych. Pozytywnego oddziaływania tych czynników można doszukiwać się w reakcjach przedsiębiorstw prywatnych. Reakcje przedsiębiorstw publicznych są jednak odmienne. Mimo wzrostu produkcji, zamówień i zatrudnienia pogarszają się opinie przedsiębiorstw o ogólnej kondycji gospodarki polskiej. Przewidywania na najbliższe miesiące są umiarkowanie optymistyczne. Większy optymizm cechuje firmy prywatne.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się o 8,7 pkt do wysokości 7,0 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 13,3 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm prywatnych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost produkcji zanotowali producenci dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 24,3 pkt), a spadek jedynie producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 4,8 pkt). Firmy przewidują dalszy wzrost produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień przyjęło wartość -9,1 pkt, o 0,2 pkt wyższą niż przed miesiącem. W ciągu roku wzrosła ona o 6,9 pkt. Więcej zamówień niż przed miesiącem otrzymały tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost zamówień miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 8,1 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego

użytku (o 4,8 pkt). Firmy z obu sektorów własnościowych spodziewają się wzrostu zamówień w najbliższych miesiącach.

8. Także saldo zamówień eksportowych w ciągu miesiąca zwiększyło swoją wartość. Wzrost wyniósł 1,5 pkt, do poziomu -9,7 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm prywatnych. W porównaniu z lutym 2017 r. wartość salda jest niższa o 4,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy miesięczny wzrost zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda wyższa o 10,5 pkt), a spadek miał miejsce wyłącznie w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 11,6 pkt). Firmy prywatne i publiczne spodziewają się wzrostu zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zmniejszył się w ciągu miesiąca o 1,8 pkt. Spadek wartości salda odnotowano tylko dla firm publicznych. Obecna wartość salda, 0,2 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 1,2 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek zapasów miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 4,5 pkt dla obu grup), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 4,3 pkt). Przewidywany jest spadek zapasów w zbliżającym się okresie.

10. Rosną ceny wyrobów firm prywatnych. Tempo wzrostu cen produktów firm publicznych obniżyło się. Obecna wartość salda ogółem, 10,3 pkt, jest wyższa od wartości sprzed miesiąca o 4,1 pkt, a od wartości sprzed roku o 1,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 9,5 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 4,0 pkt). Prognozowany jest wzrost poziomu cen w nadchodzących miesiącach.

11. Wzrosło zatrudnienie – wartość salda zwiększyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 8,4 pkt i wynosi 4,6 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 0,8 pkt. Tak jak w przypadku produkcji i zamówień wyższą niż przed miesiącem wartość salda zarejestrowano dla przedsiębiorstw prywatnych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost zatrudnienia miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 13,4 pkt), a najmniejszy w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 4,8 pkt). Zarówno firmy prywatne jak i publiczne przewidują zmniejszenie zatrudnienia w najbliższych miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw prywatnych pogorszyła się, publiczne informują o jej poprawie. Wartość salda ogółem zwiększyła się w ciągu miesiąca o 2,8 pkt i wynosi -6,4 pkt. Jest wyższa niż rok temu o 9,6 pkt. Najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wzrosła o 19,1 pkt). O pogorszeniu się sytuacji finansowej informują tylko firmy zajmujące się produkcją półproduktów (wartość salda obniżyła się o 8,1 pkt). Firmy spodziewają się poprawy swojej sytuacji finansowej w kolejnych miesiącach.

13. Pogorszyły się opinie nt. sytuacji gospodarczej w kraju – saldo zmniejszyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 2,5 pkt. Obecnie wynosi 7,2 pkt i jest o 10 pkt wyższa do wartości sprzed roku. Najbardziej pogorszyły się oceny producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda jest niższa o 23,9 pkt niż miesiąc wcześniej), a lepiej stan gospodarki oceniają jedynie wytwórcy dóbr inwestycyjnych (wzrost wartości salda o 2,4 pkt). Zdaniem ankietowanych, sytuacja ogólnogospodarcza w Polsce w nadchodzącym okresie pogorszy się.

14. W ciągu trzech ostatnich miesięcy zmniejszył się eksport. Wartość salda jest wyższa od wartości z listopada o 1,5 pkt i wynosi -1,5 pkt. O spadku eksportu informują tylko firmy prywatne. W ciągu roku wartość salda ogółem wzrosła o 1,1 pkt. Firmy przewidują wzrost eksportu w kolejnym kwartale.

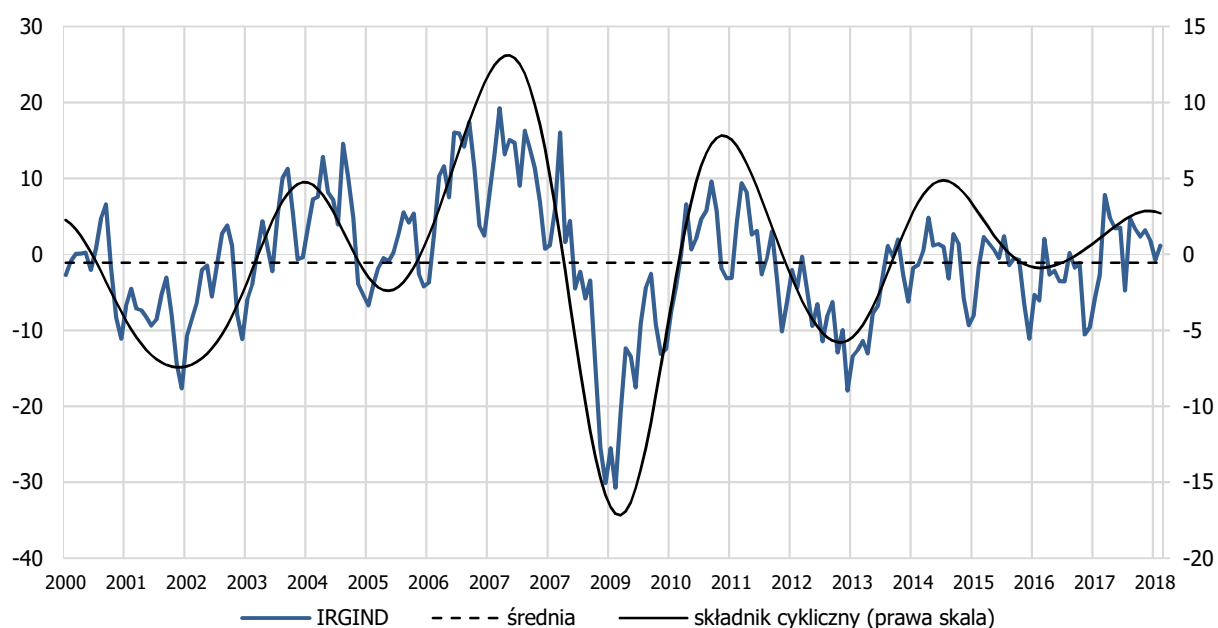
15. Przedsiębiorstwa informują o zmniejszeniu się korzyści z eksportu w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy. Wartość salda w ciągu kwartału zmalała o 15,9 pkt do poziomu 1,3 pkt. O spadku informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne i przewidują utrzymanie się tej tendencji w następnych miesiącach.

16. Zmniejszyła się konkurencyjność polskich towarów na rynkach zagranicznych. Saldo zmniejszyło swoją wartość o 9,1 pkt w ciągu kwartału, do poziomu -12,2 pkt. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Także w tym przypadku przewidywane jest utrzymanie się tej tendencji w kolejnym kwartale.

17. W ciągu kwartału wzrósł przeciętny koszt produkcji. Wartość salda zwiększyła się o 3,9 pkt do poziomu 51,1 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 0,9 pkt. O wzroście kosztów informują firmy z obu sektorów własnościowych. Producenci spodziewają się zmniejszenia się kosztu jednostkowego w następnym kwartale.

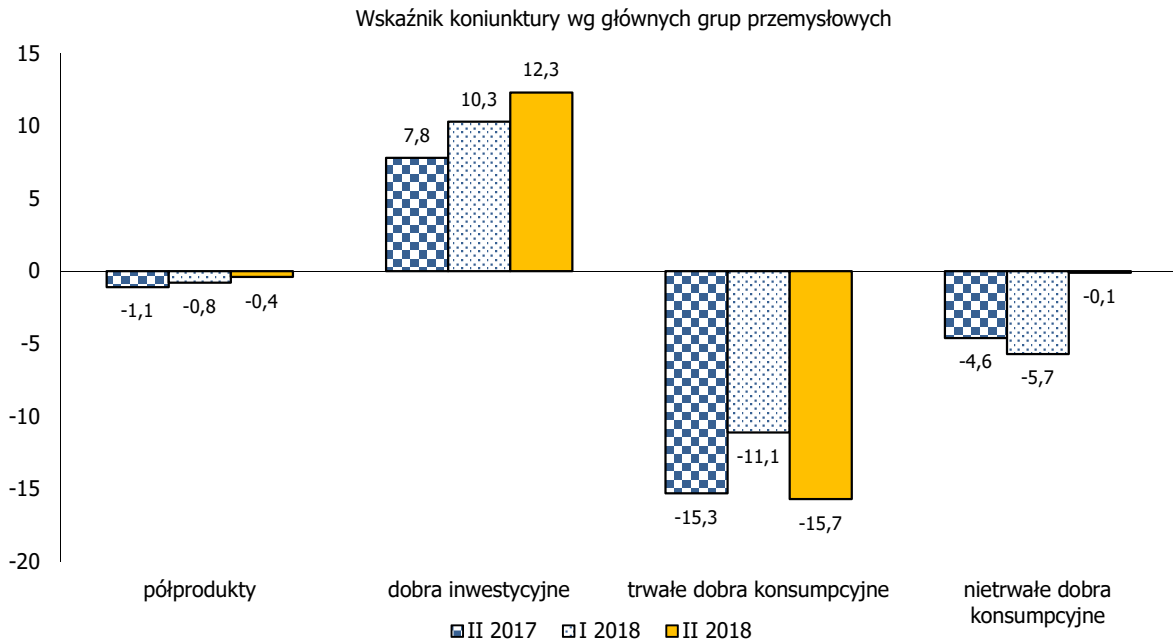
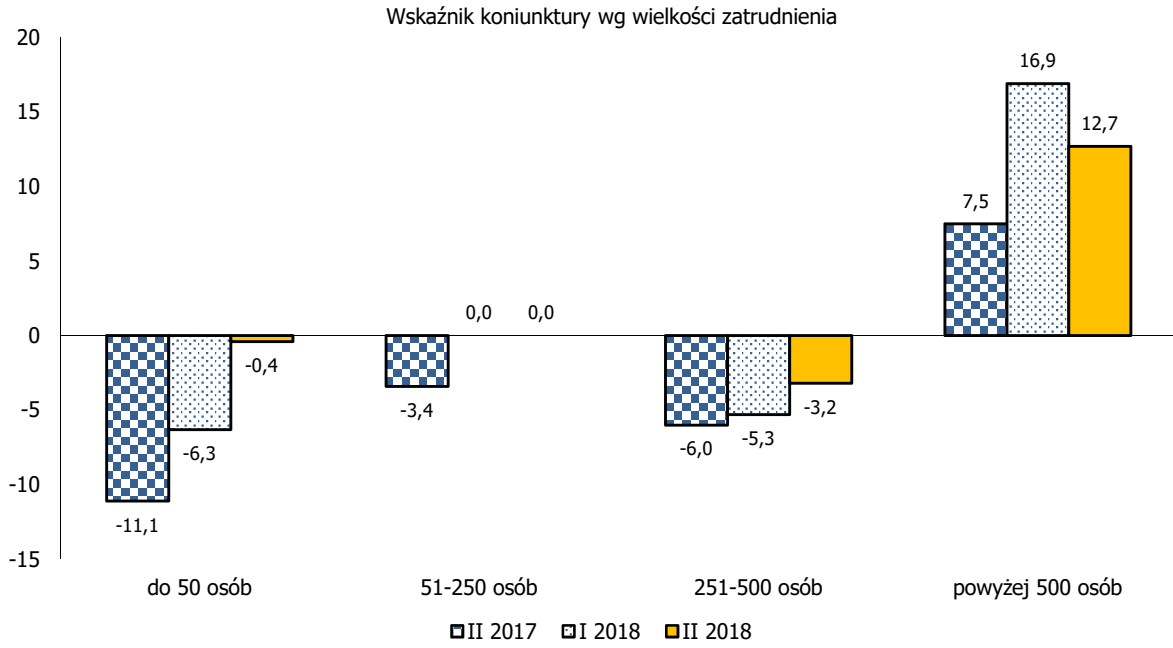
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

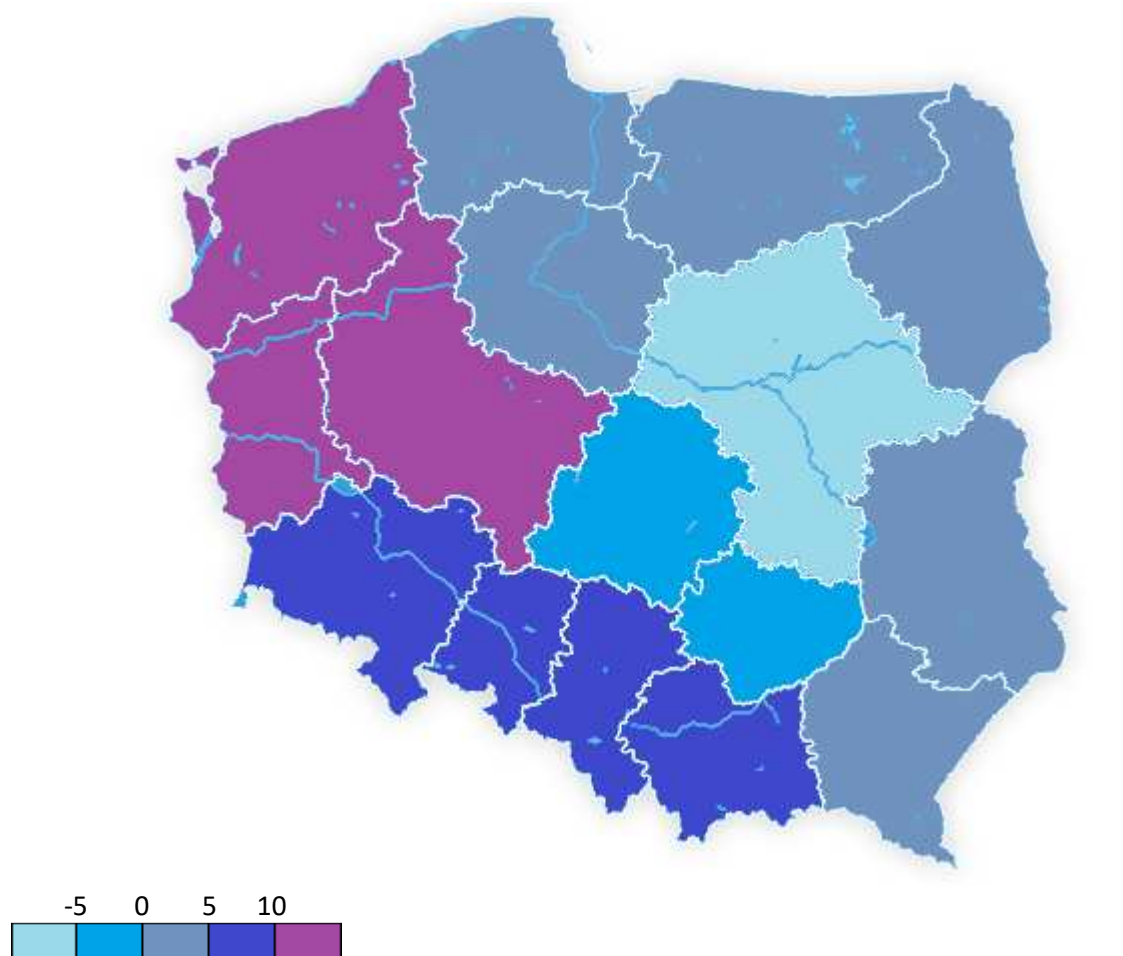

składowe salda	II'17	X'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18
1. wielkość produkcji – przewidywania	9,1	2,2	-0,2	6,5	9,0	12,8
2. wielkość zamówień – stan	-16,0	2,6	6,0	-2,6	-9,3	-9,1
3. zapasy - stan	1,4	-2,2	-3,8	-1,6	2,0	0,2
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-2,7	2,3	3,2	1,8	-0,7	1,2

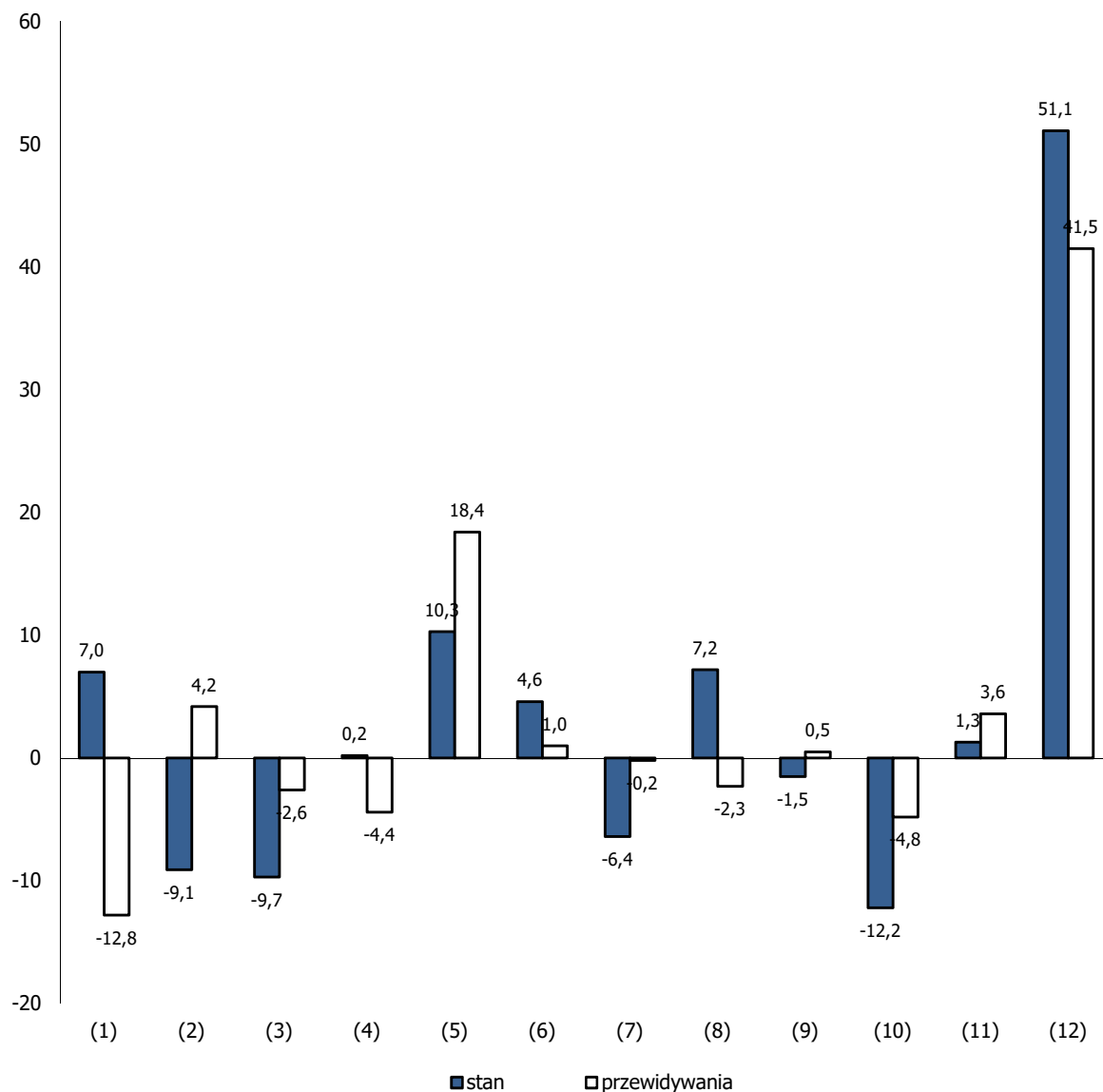

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	II'17	I'18	II'18
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-5,7	4,4	5,0
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-0,2	2,9	10,5
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	6,9	-2,3	5,3
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-2,5	2,8	2,3
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	1,3	-12,2	-5,8
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-1,2	0,5	0,4
Województwo mazowieckie	-22,7	-8,5	-14,3

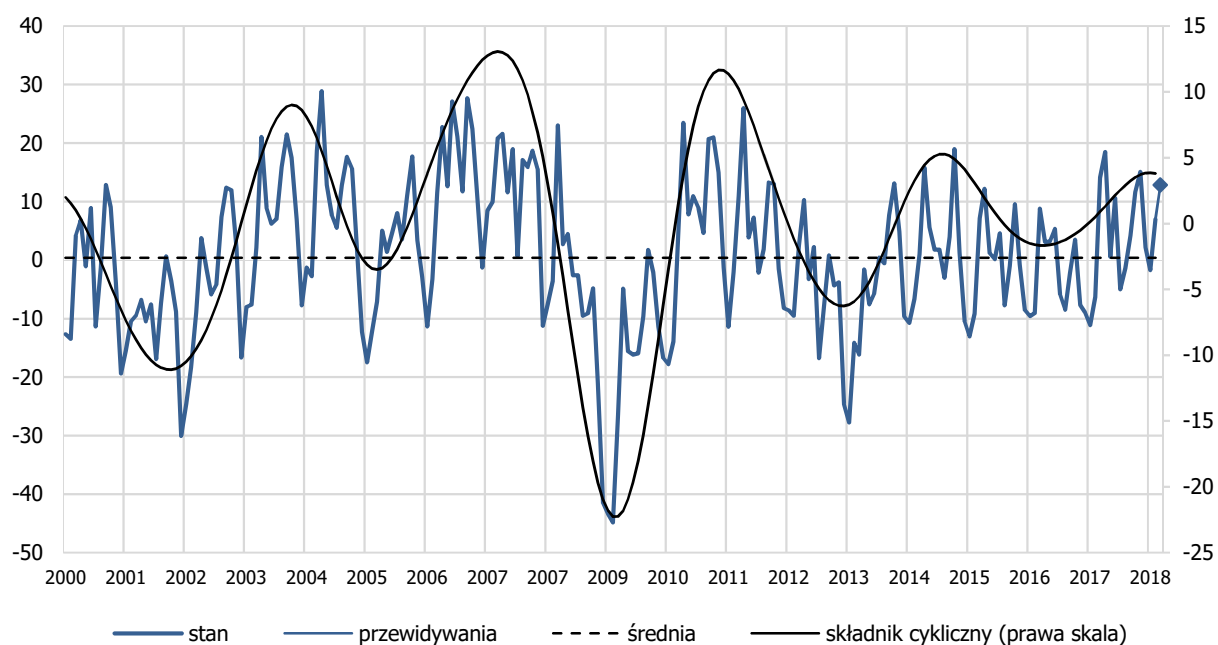
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

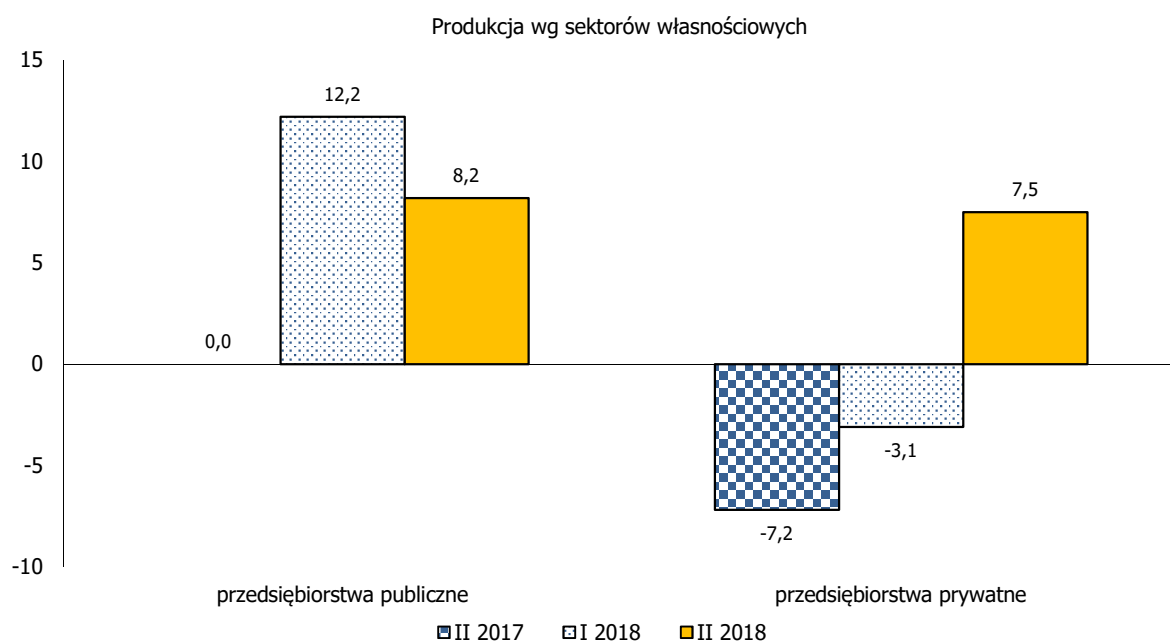
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

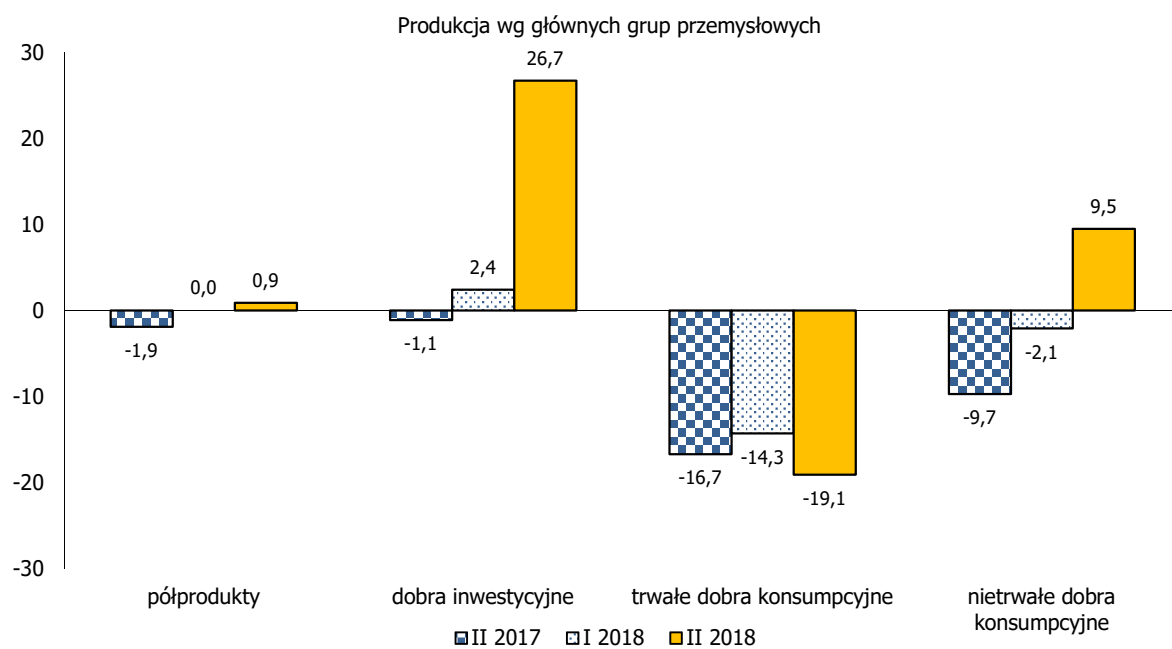
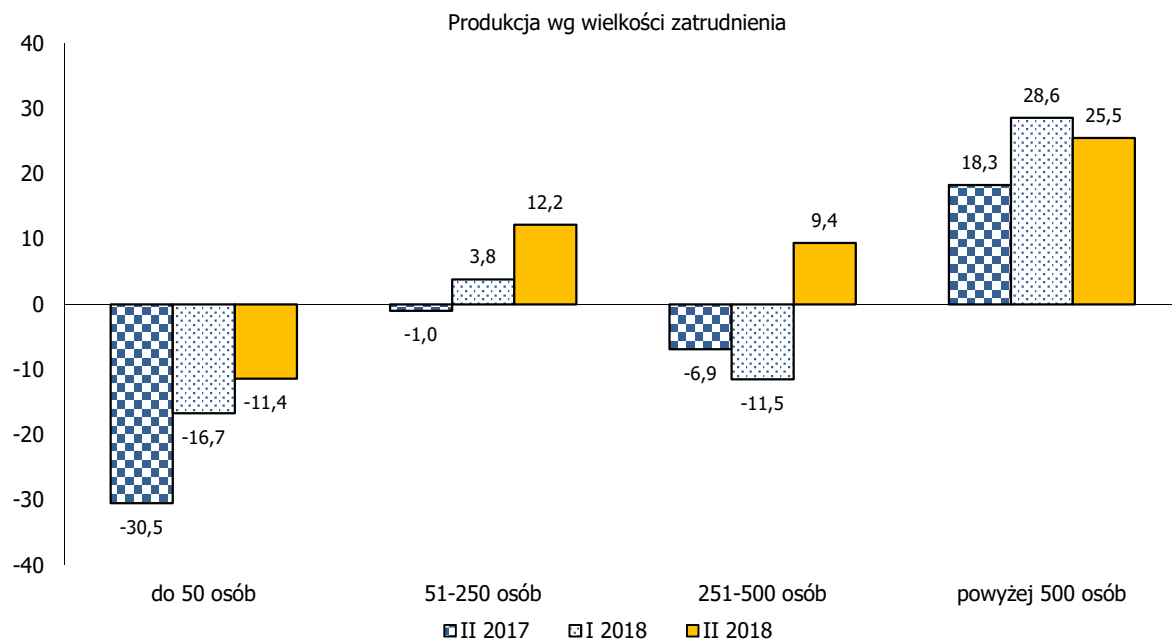
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

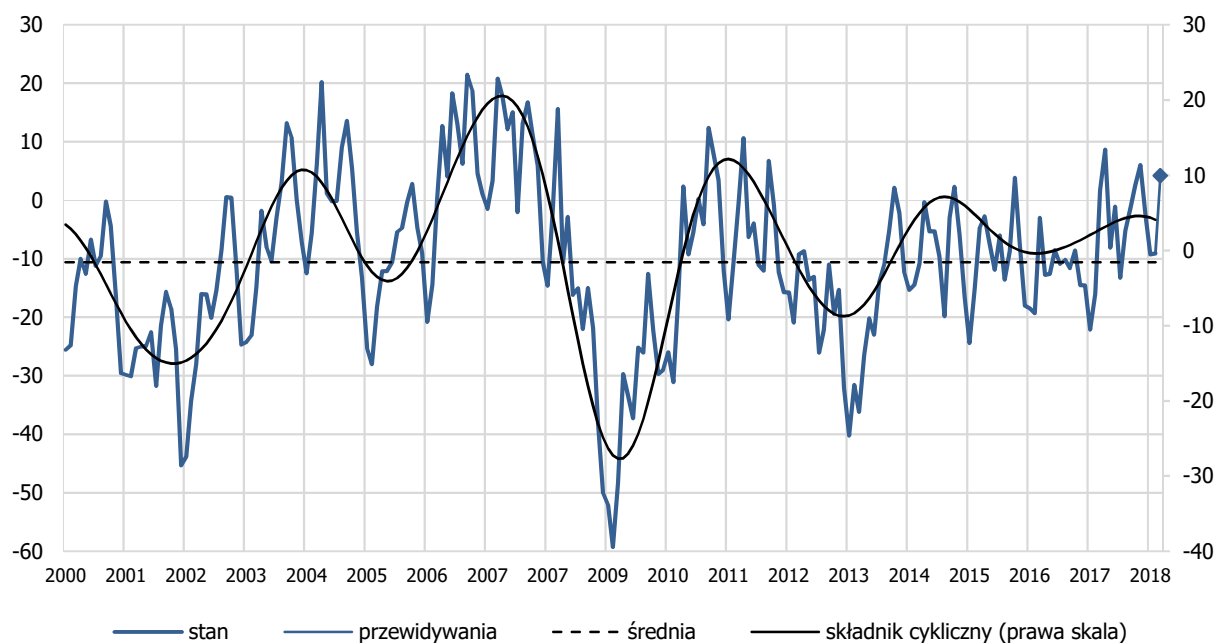

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	19,8	32,6	26,7	23,9	26,0	29,0
brak zmiany	54,2	49,8	48,7	50,4	55,0	54,9
spadek	26,1	17,6	24,6	25,6	19,0	16,1
saldo (1.-3.)	-6,3	15,1	2,2	-1,7	7,0	12,8

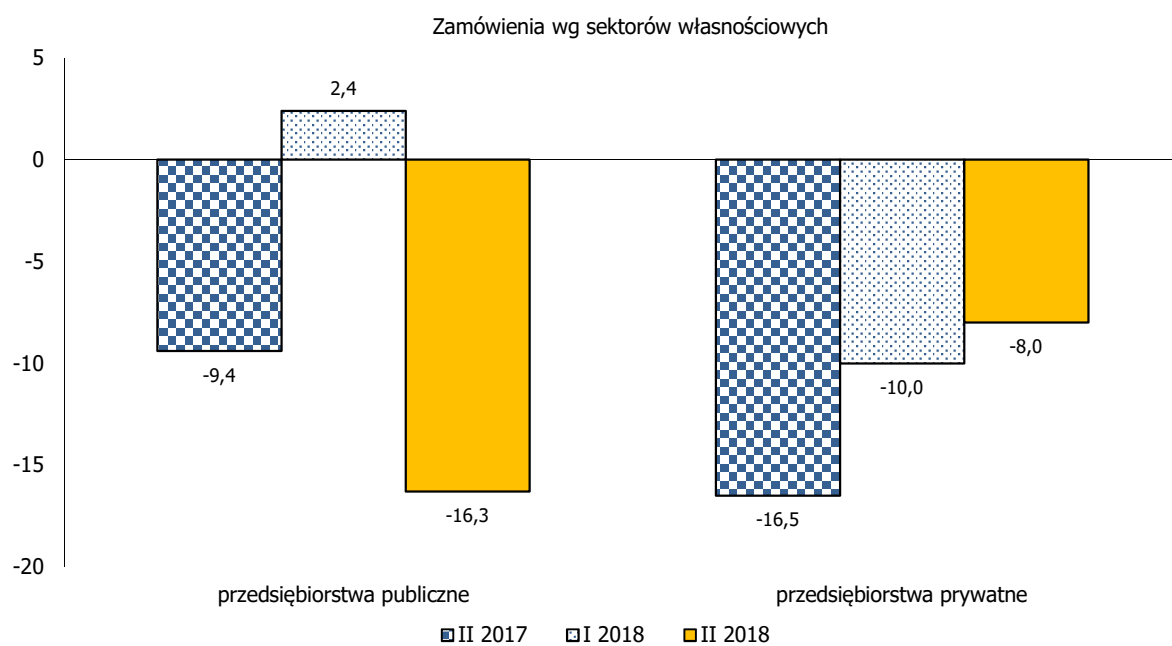

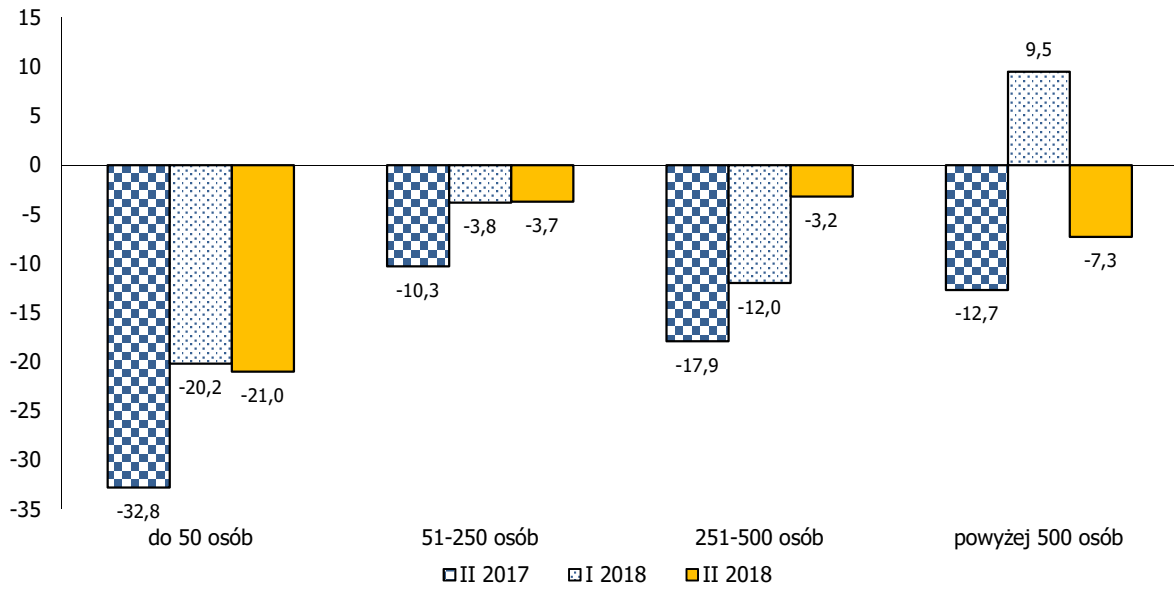
2) Zamówienia ogółem

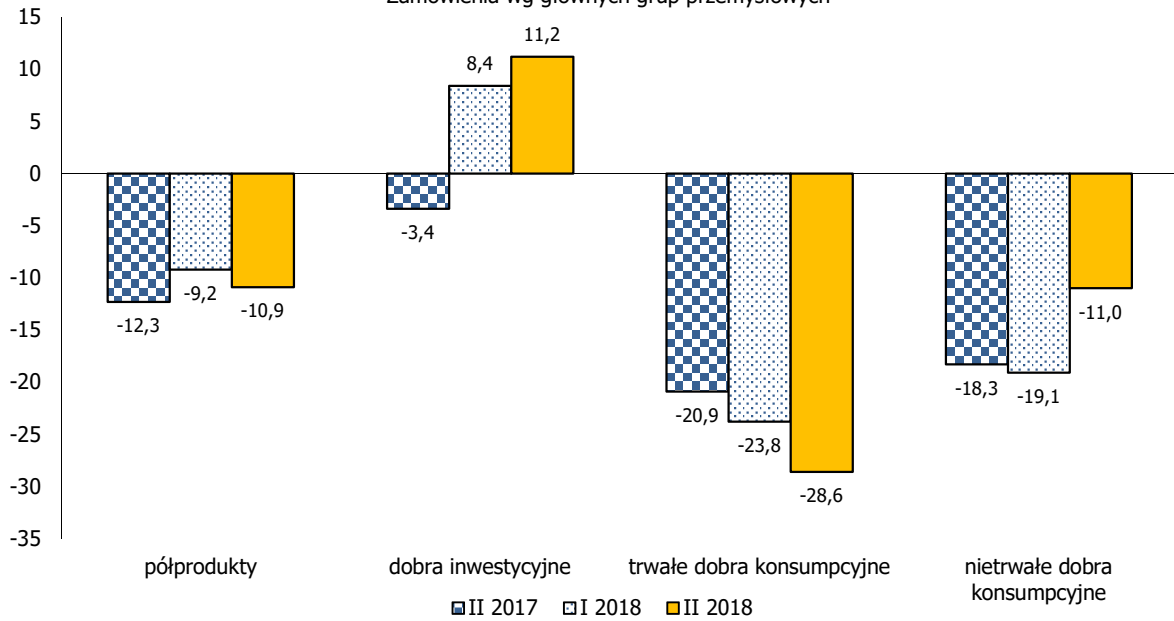
	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	17,0	26,1	25,0	21,8	17,4	25,8
brak zmiany	50,1	53,7	47,4	47,2	56,0	52,6
spadek	32,9	20,1	27,6	31,0	26,6	21,6
saldo (1.-3.)	-16,0	6,0	-2,6	-9,3	-9,1	4,2

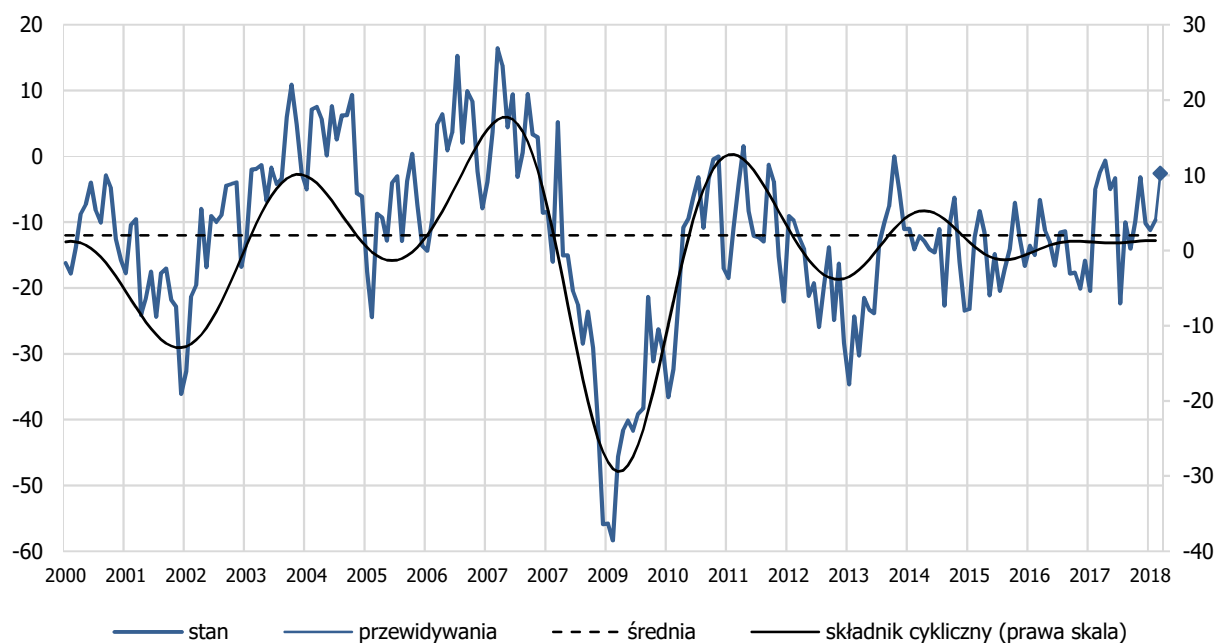
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

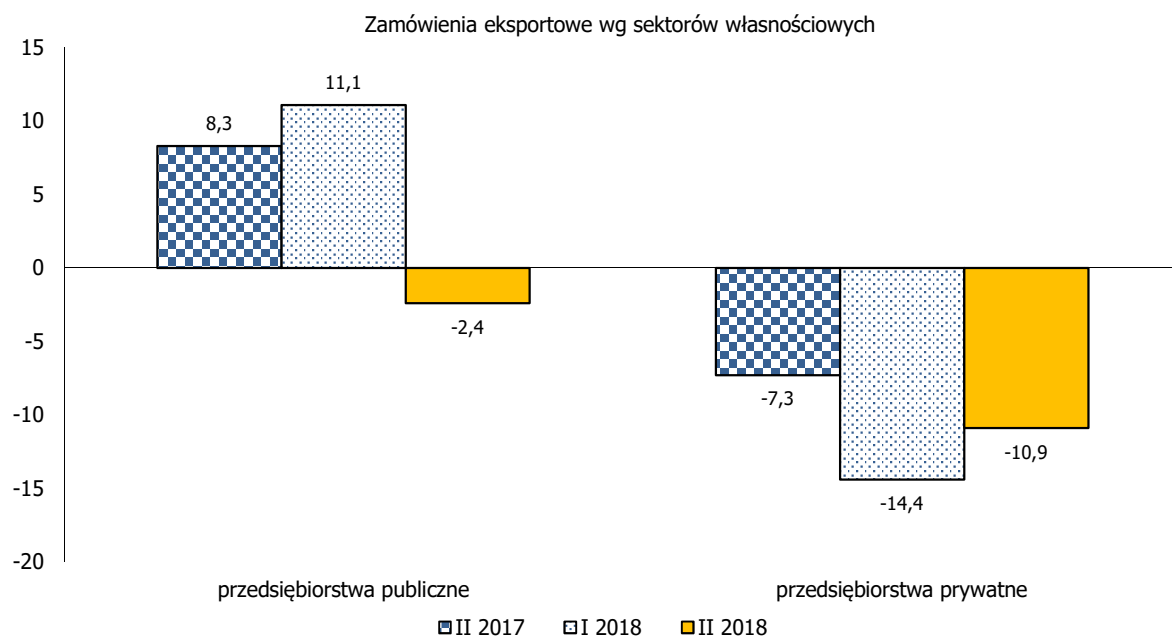
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

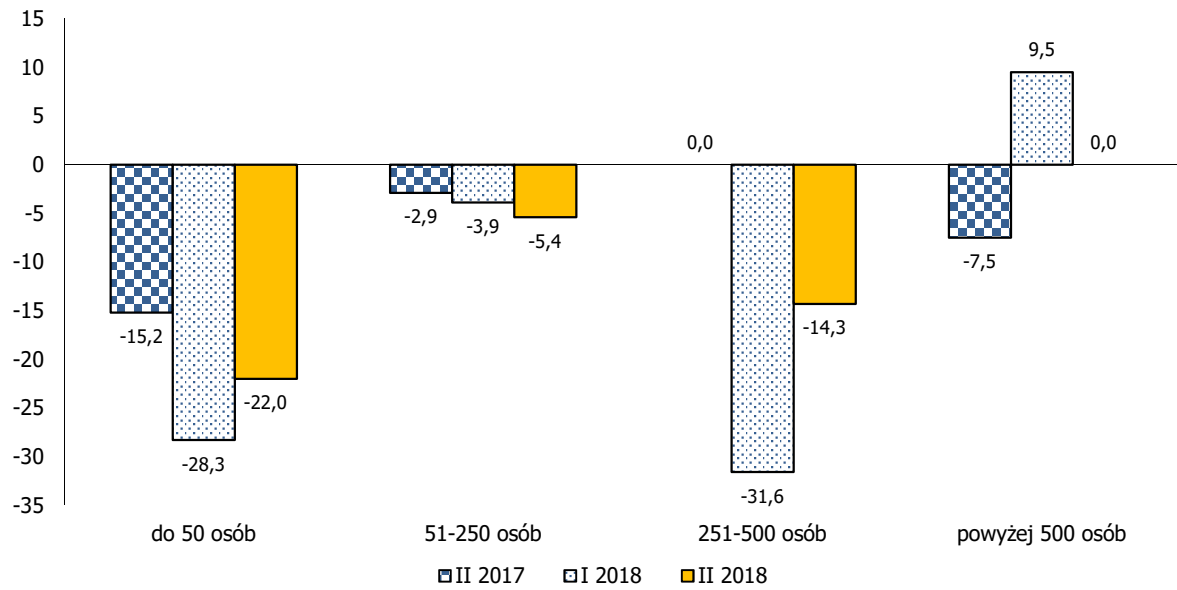
3) Zamówienia eksportowe

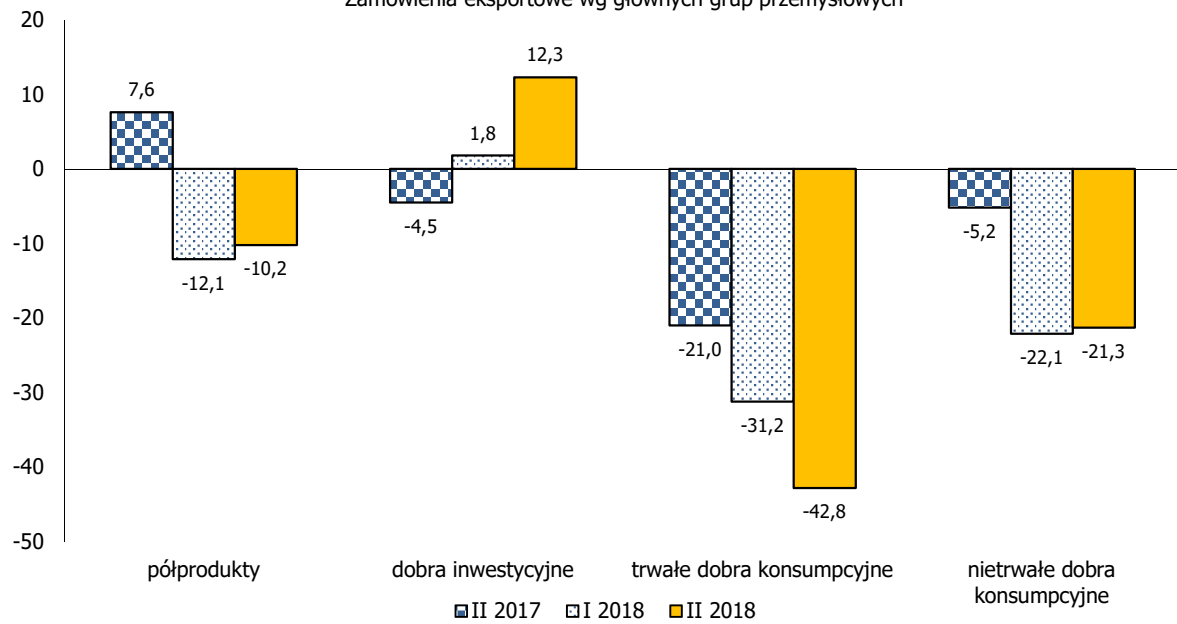
	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	19,3	18,8	20,0	17,5	17,2	19,8
brak zmiany	56,3	59,1	49,8	53,8	55,8	57,8
spadek	24,4	22,0	30,2	28,7	26,9	22,4
nie dotyczy	42,6	48,6	50,2	54,2	51,0	47,9
saldo (1.-3.)	-5,1	-3,2	-10,2	-11,2	-9,7	-2,6

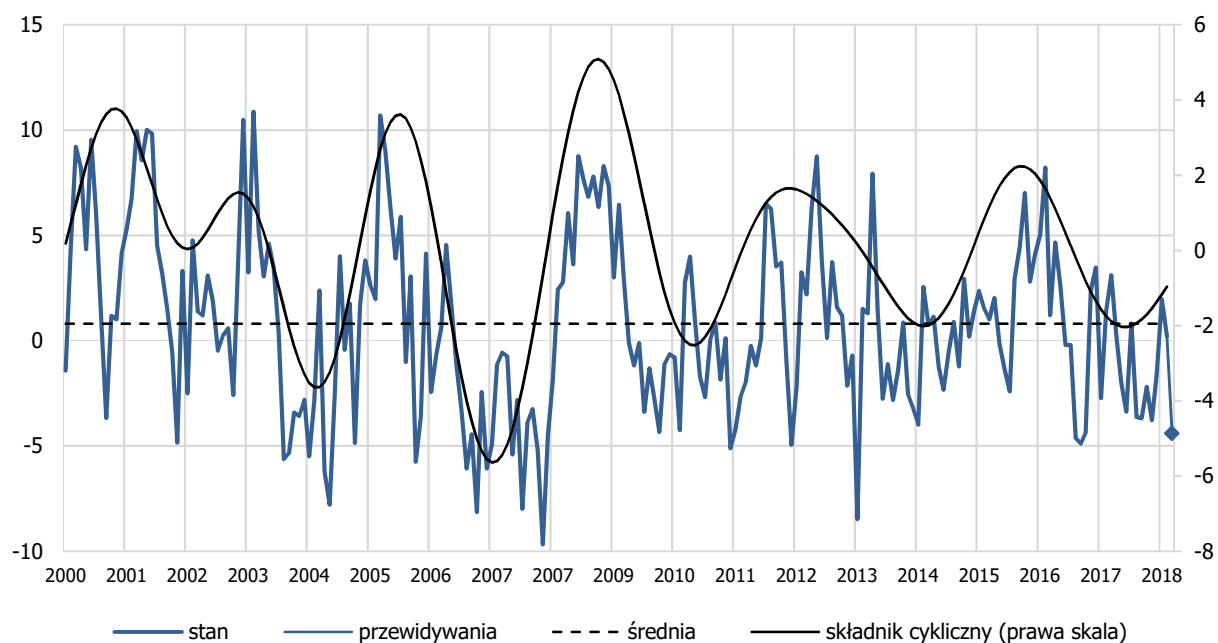
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

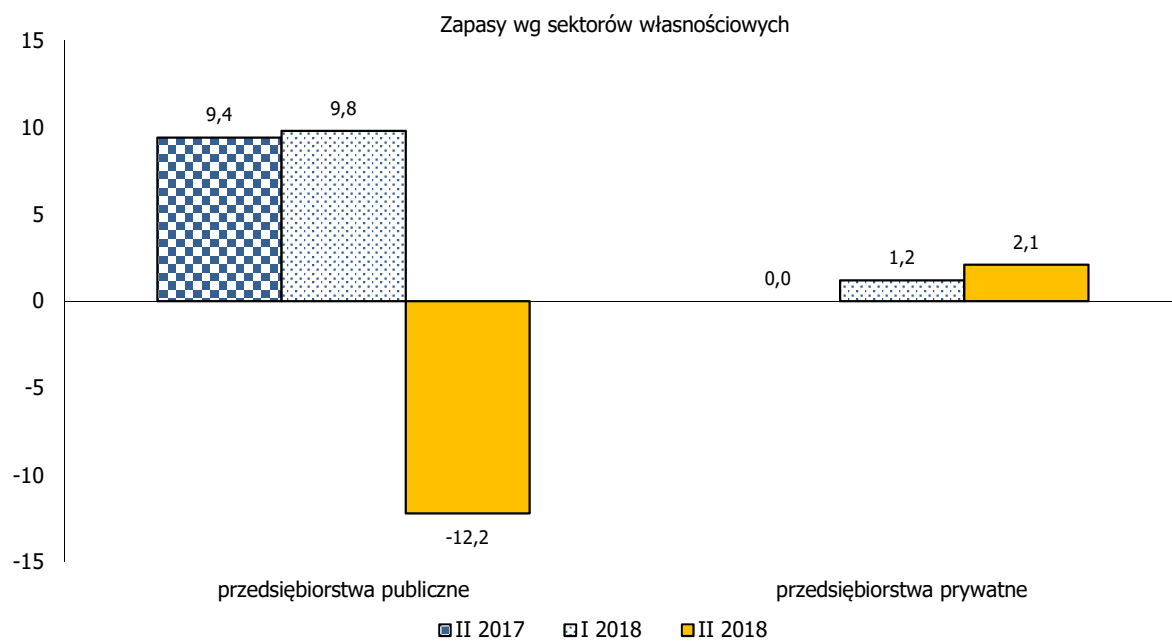
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

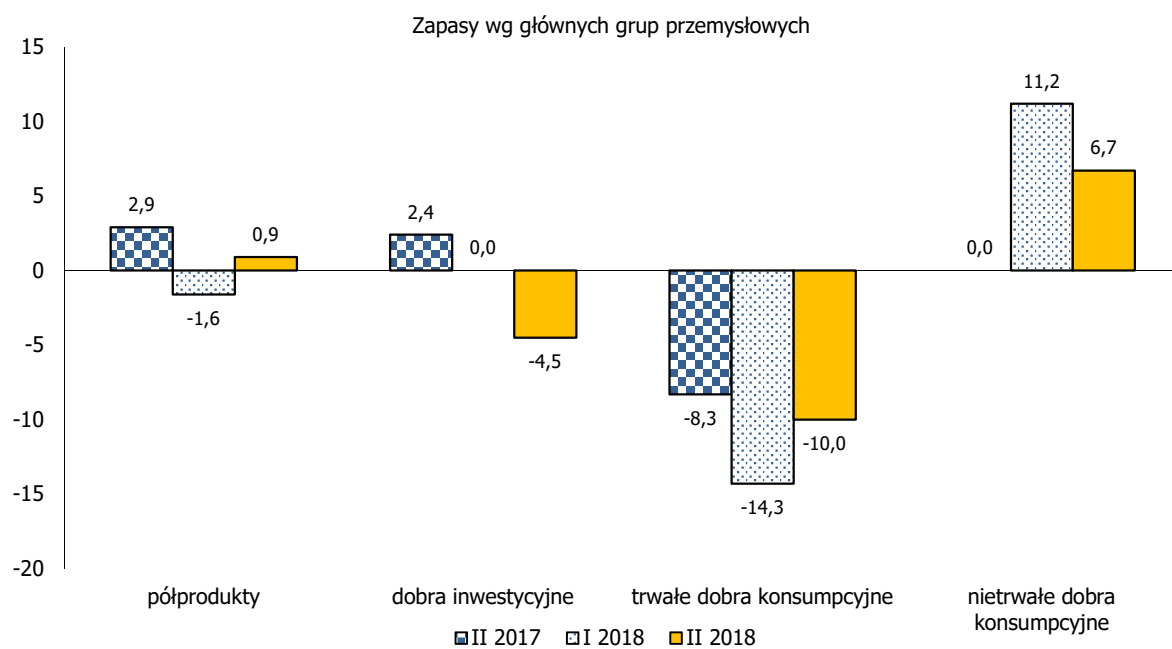
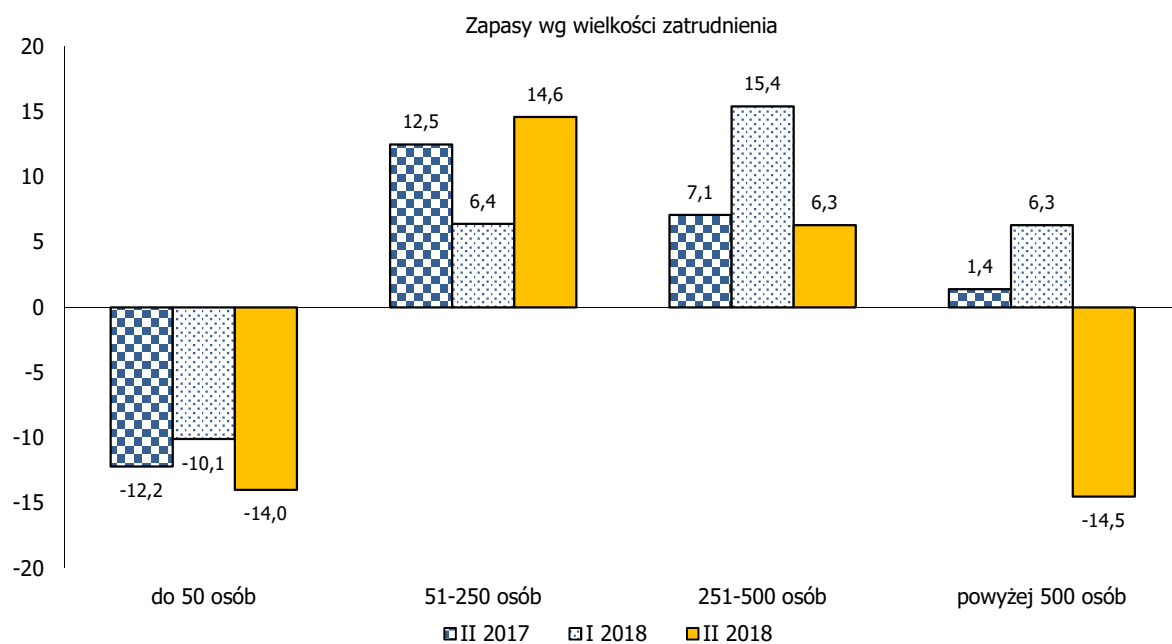

4) Zapasy

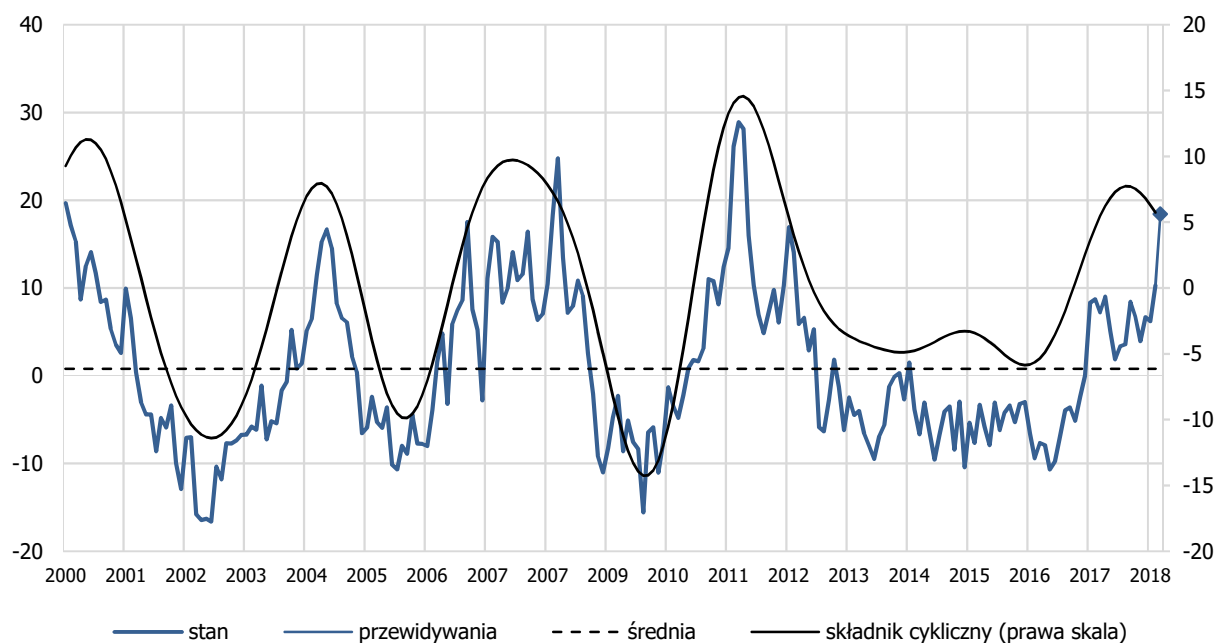

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	15,9	11,7	15,1	14,9	13,8	8,7
brak zmiany	69,6	72,7	68,2	72,2	72,6	78,2
spadek	14,5	15,5	16,7	12,9	13,6	13,1
saldo (1.-3.)	1,4	-3,8	-1,6	2,0	0,2	-4,4

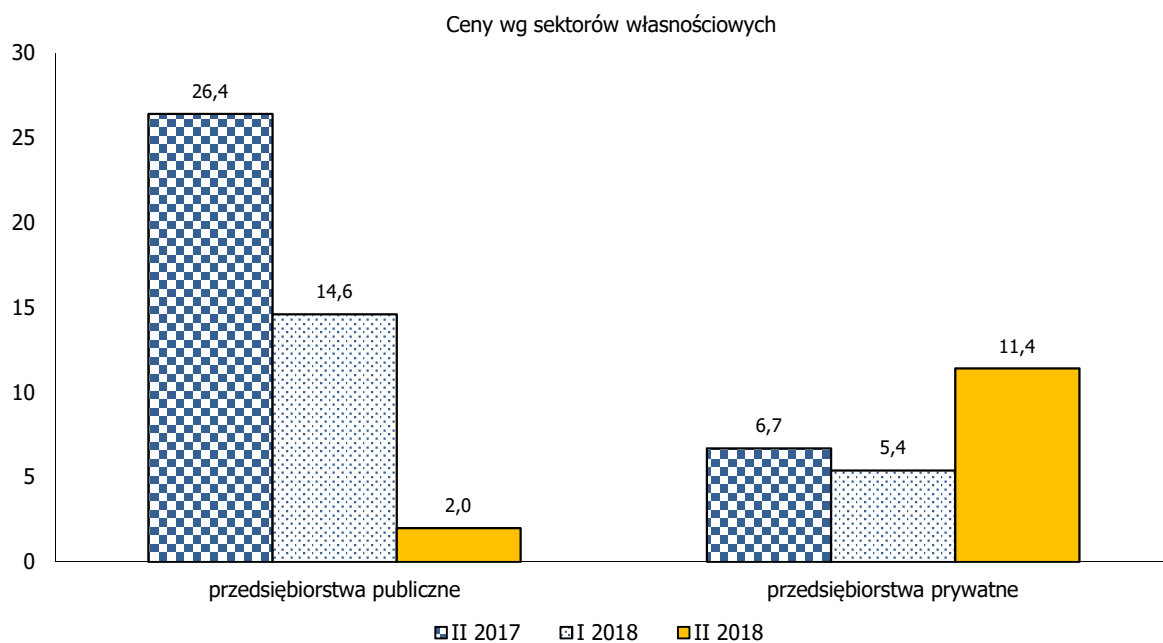

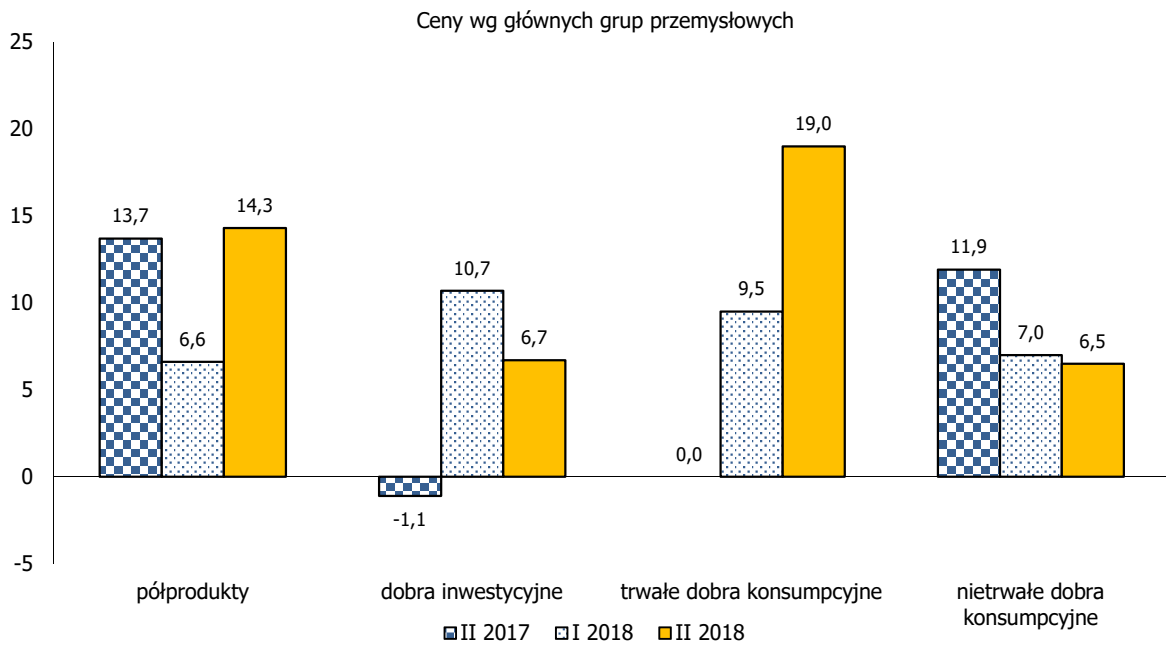
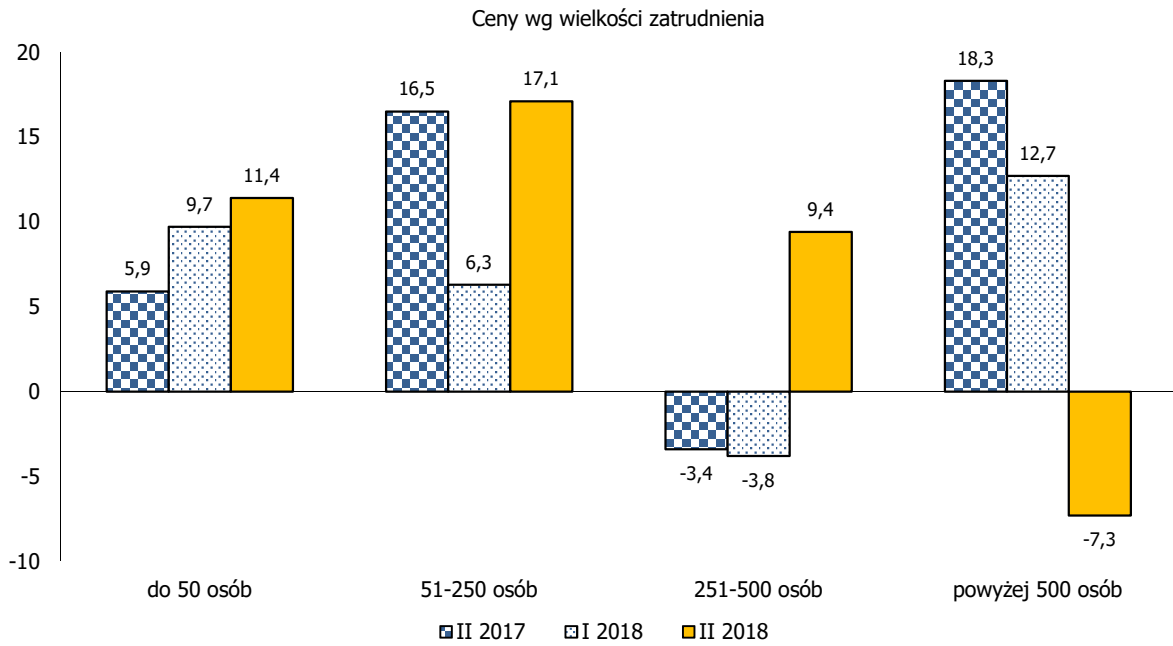

5) Ceny

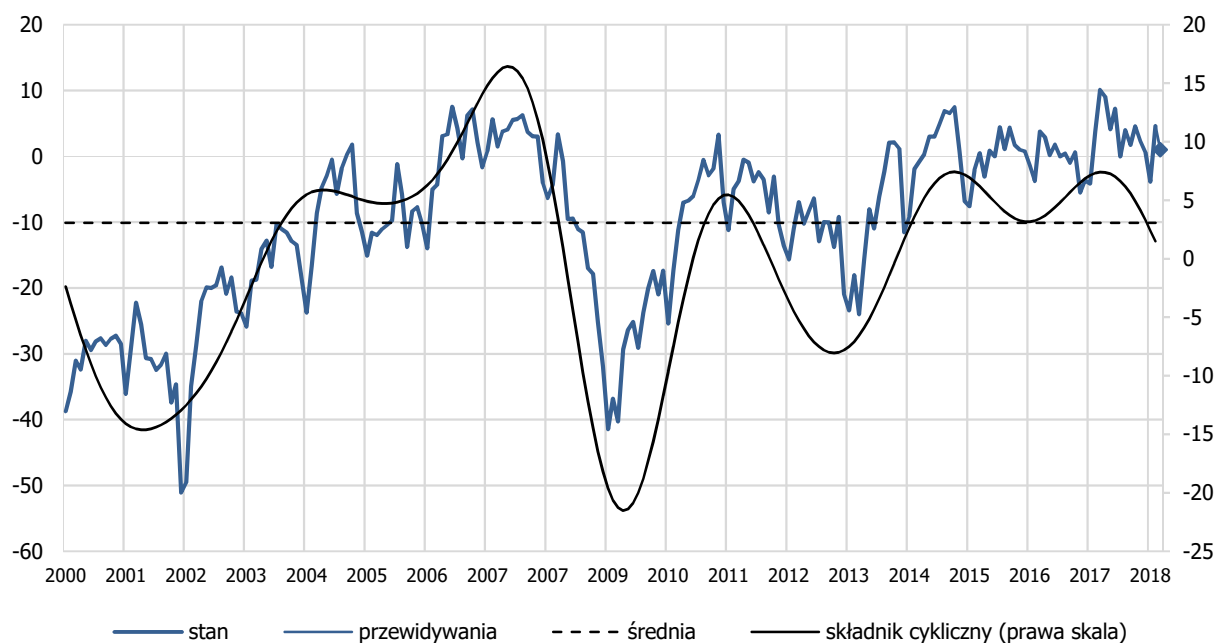

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	19,8	12,2	13,9	13,5	19,6	24,0
brak zmiany	69,1	79,5	78,8	79,2	71,1	70,5
spadek	11,1	8,3	7,3	7,3	9,3	5,6
saldo (1.-3.)	8,7	3,9	6,7	6,2	10,3	18,4

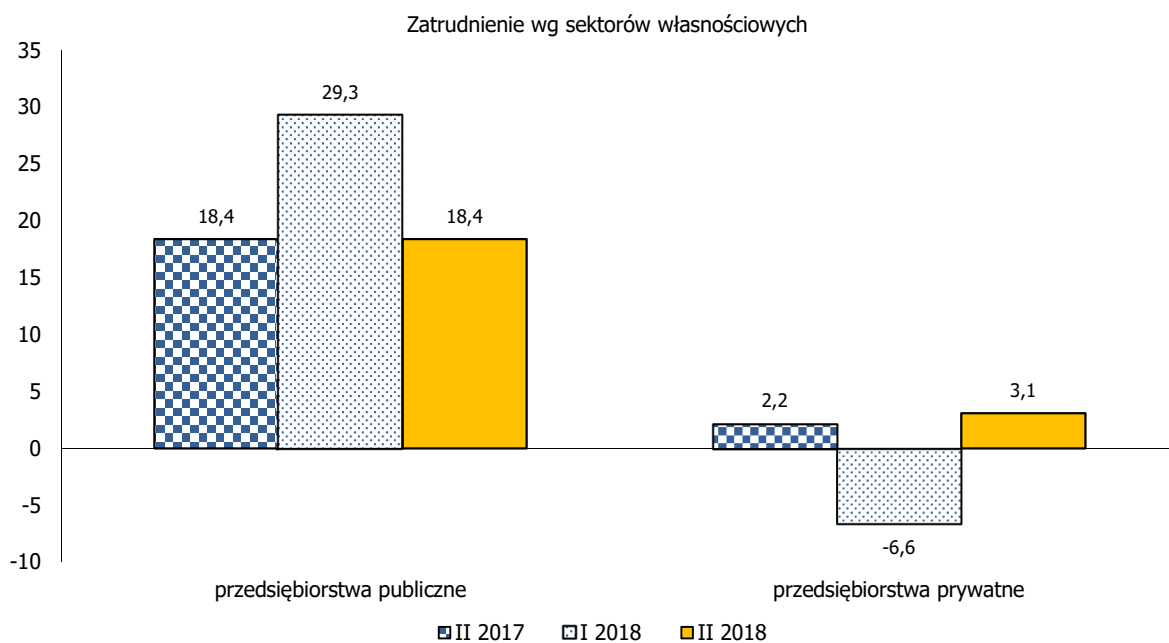

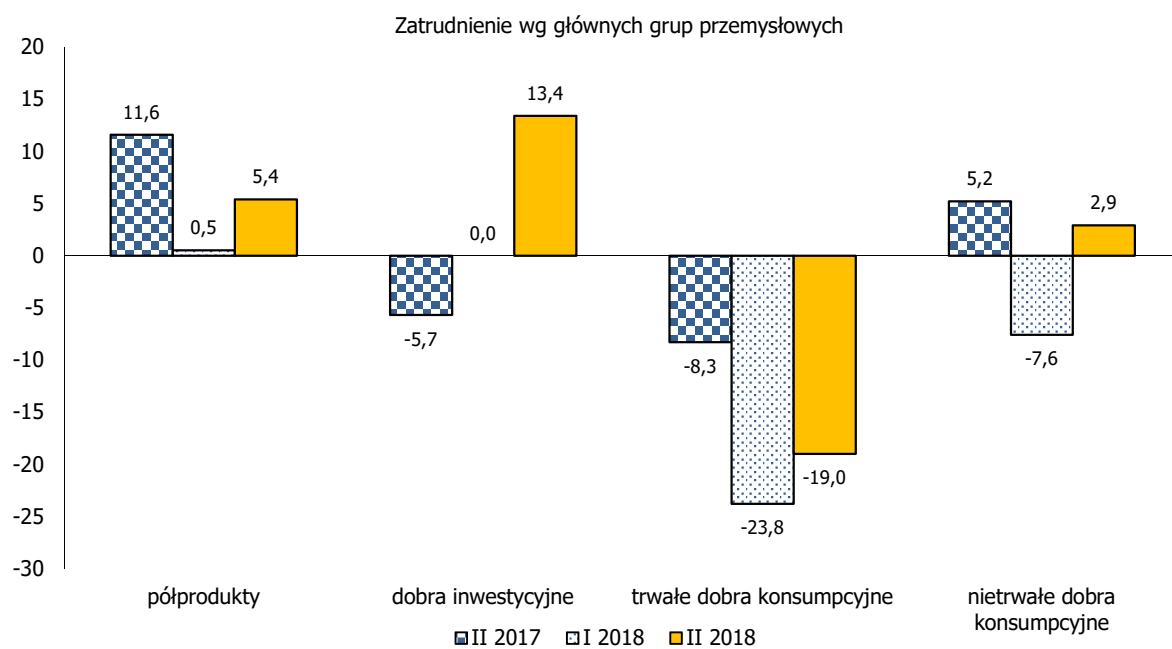
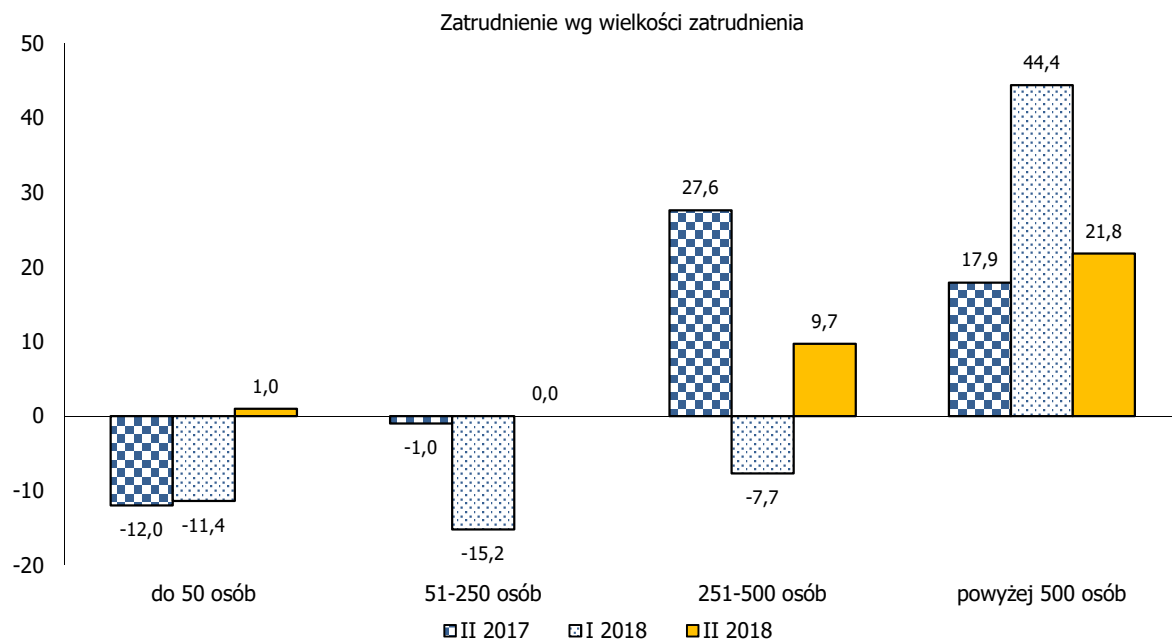

6) Zatrudnienie

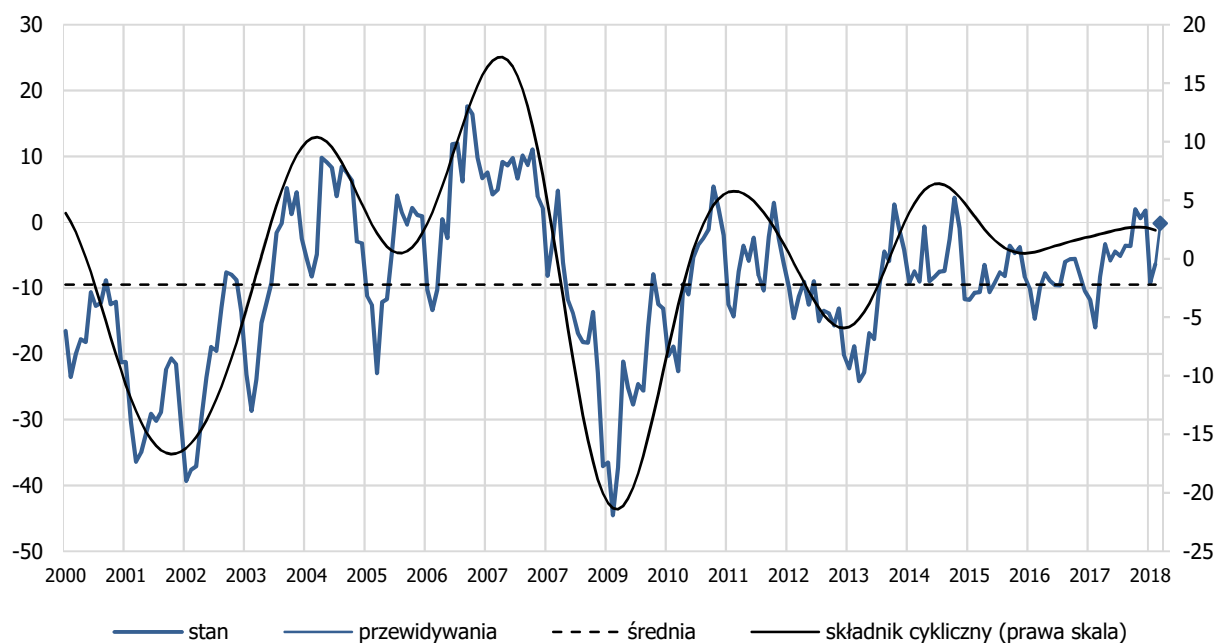

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
wzrost	15,6	16,1	15,2	15,0	16,6	14,6
brak zmiany	72,7	70,0	70,3	66,2	71,3	71,9
spadek	11,8	13,8	14,6	18,8	12,1	13,5
saldo (1.-3.)	3,8	2,3	0,6	-3,8	4,6	1,0

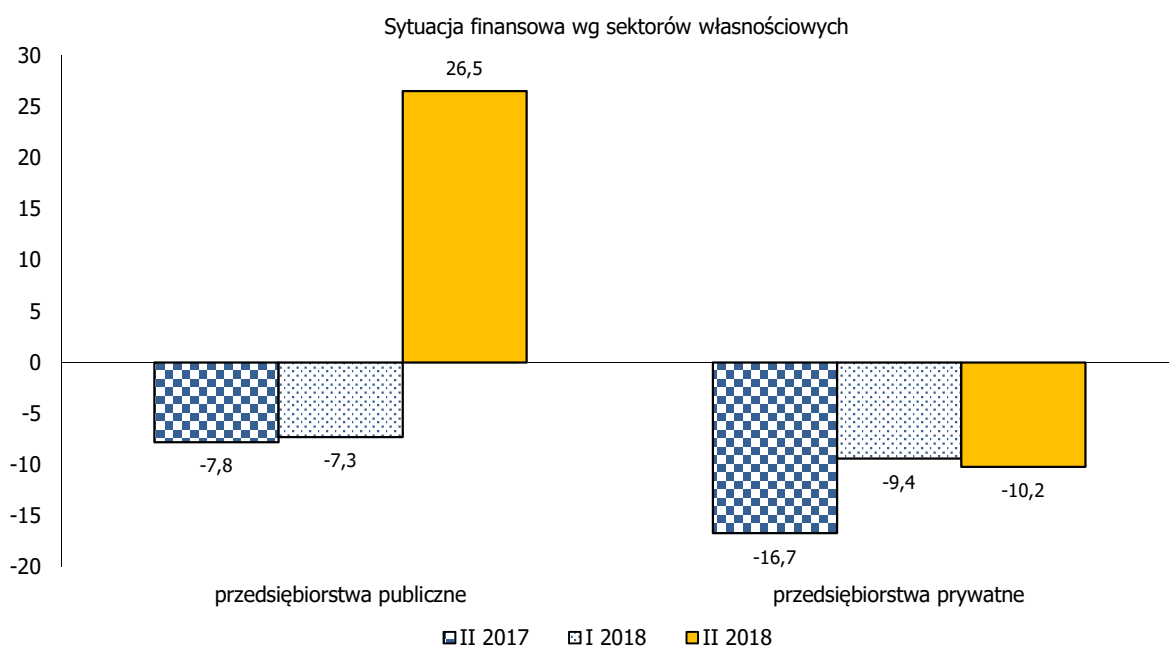

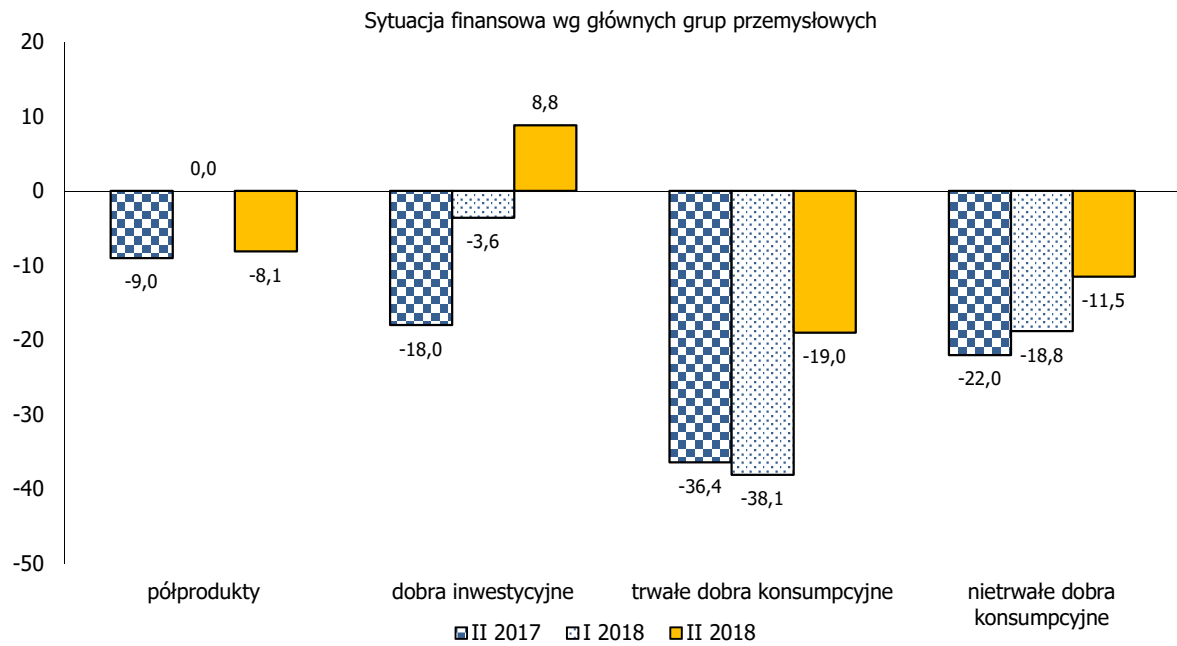
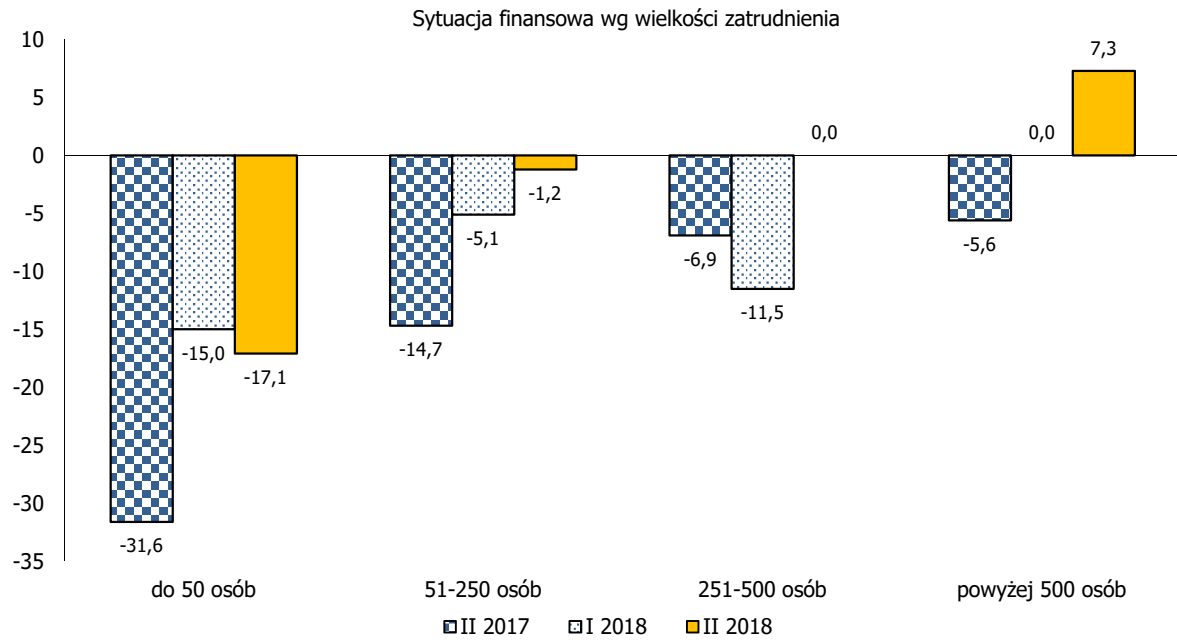

7) Sytuacja finansowa

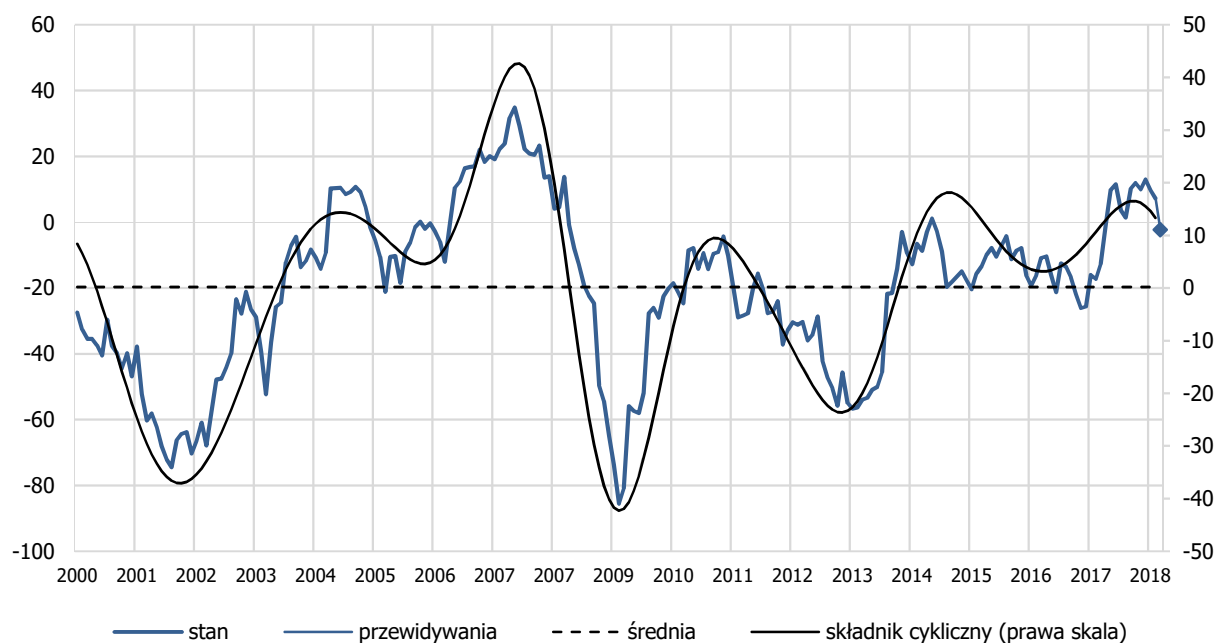

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
poprawa	9,0	15,8	17,6	10,7	10,9	15,7
brak zmiany	66,0	69,0	66,6	69,4	71,8	68,4
pogorszenie	25,0	15,2	15,8	19,9	17,3	15,9
saldo (1.-3.)	-16,0	0,6	1,8	-9,2	-6,4	-0,2

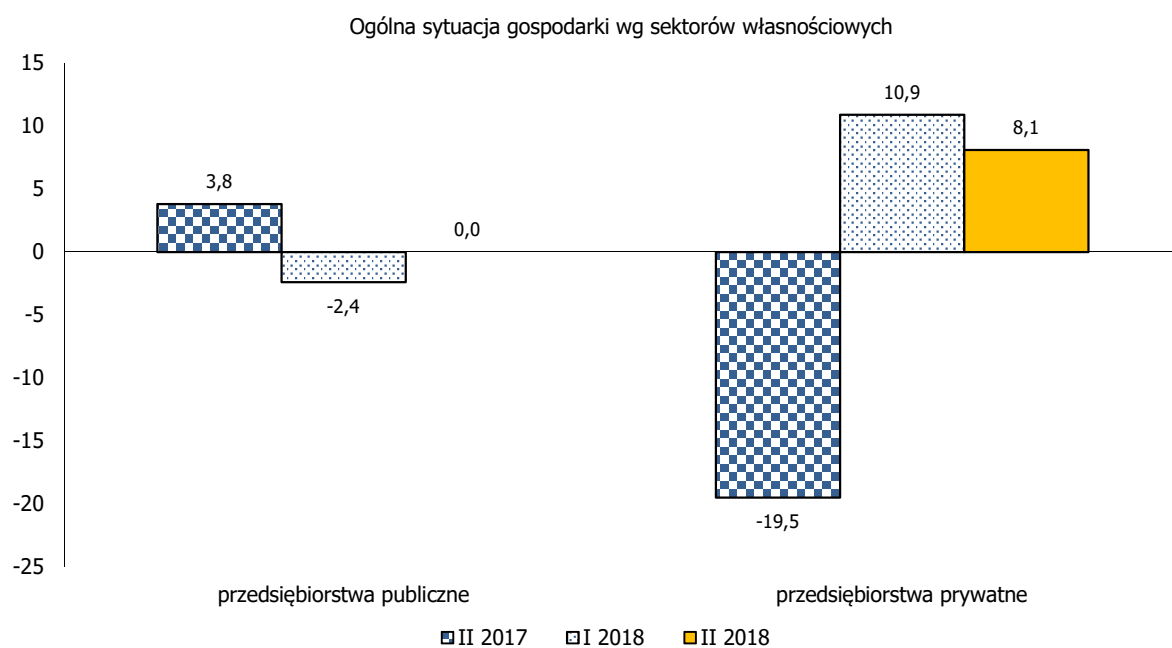

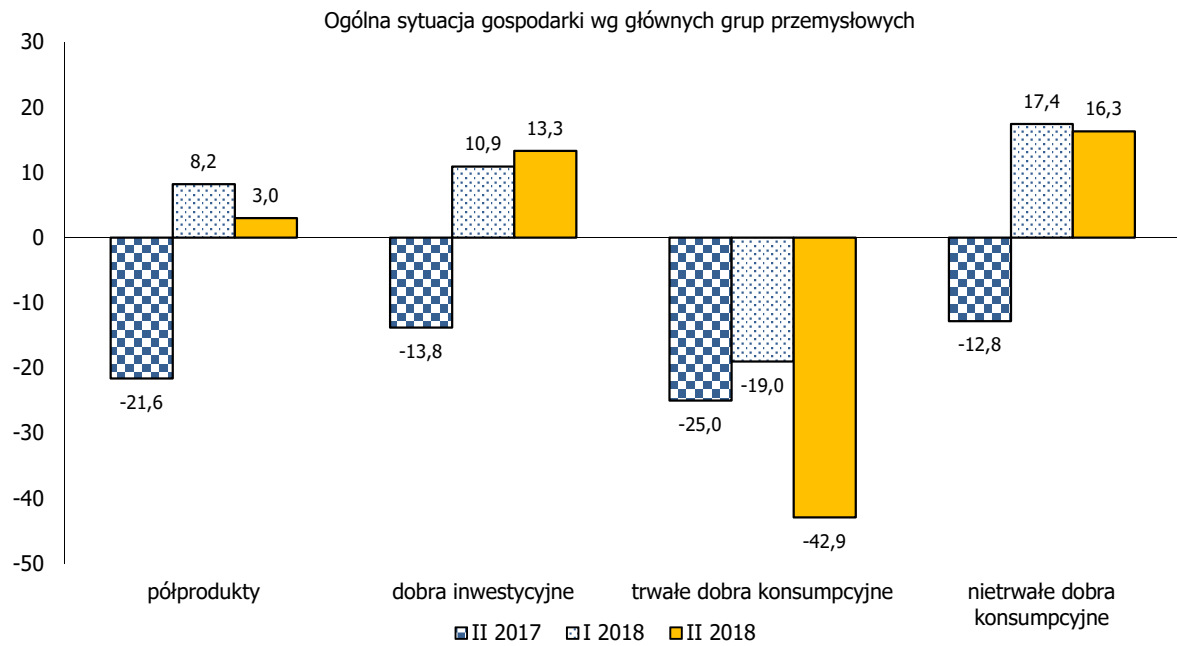
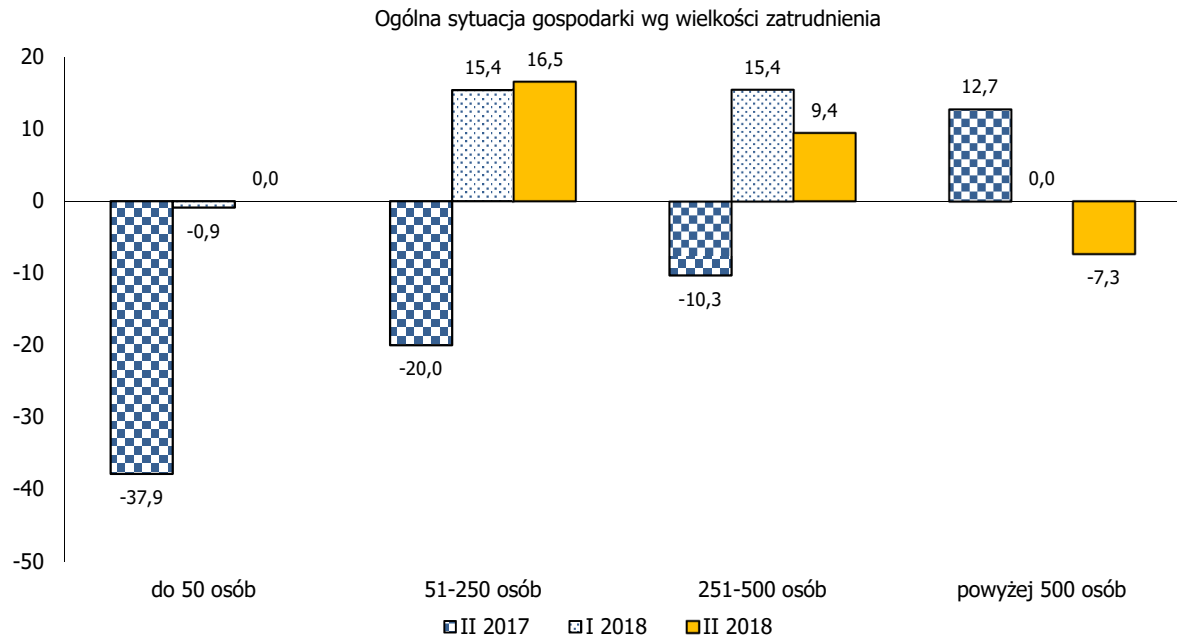

8) Ogólna sytuacja gospodarki

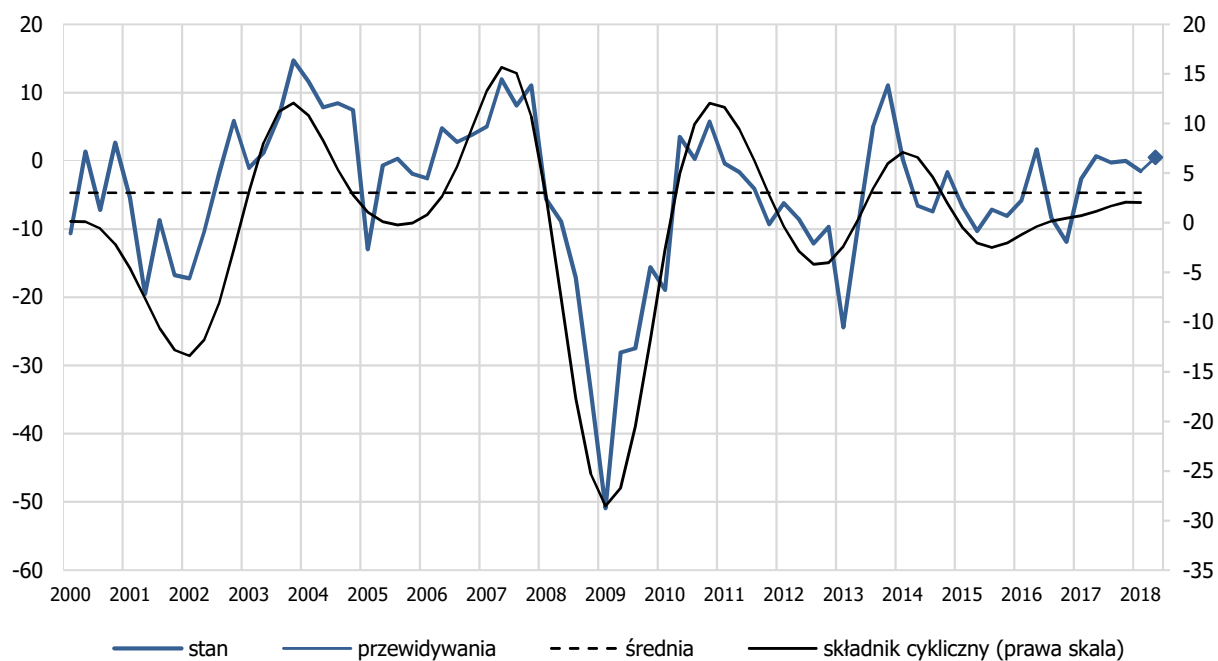

	II'17	XI'17	XII'17	I'18	II'18	przewidywania
poprawa	10,2	23,8	24,4	22,6	18,9	15,5
brak zmiany	62,3	62,5	64,0	64,4	69,3	66,6
pogorszenie	27,5	13,8	11,5	12,9	11,8	17,9
saldo (1.-3.)	-17,2	10,0	12,9	9,7	7,2	-2,3

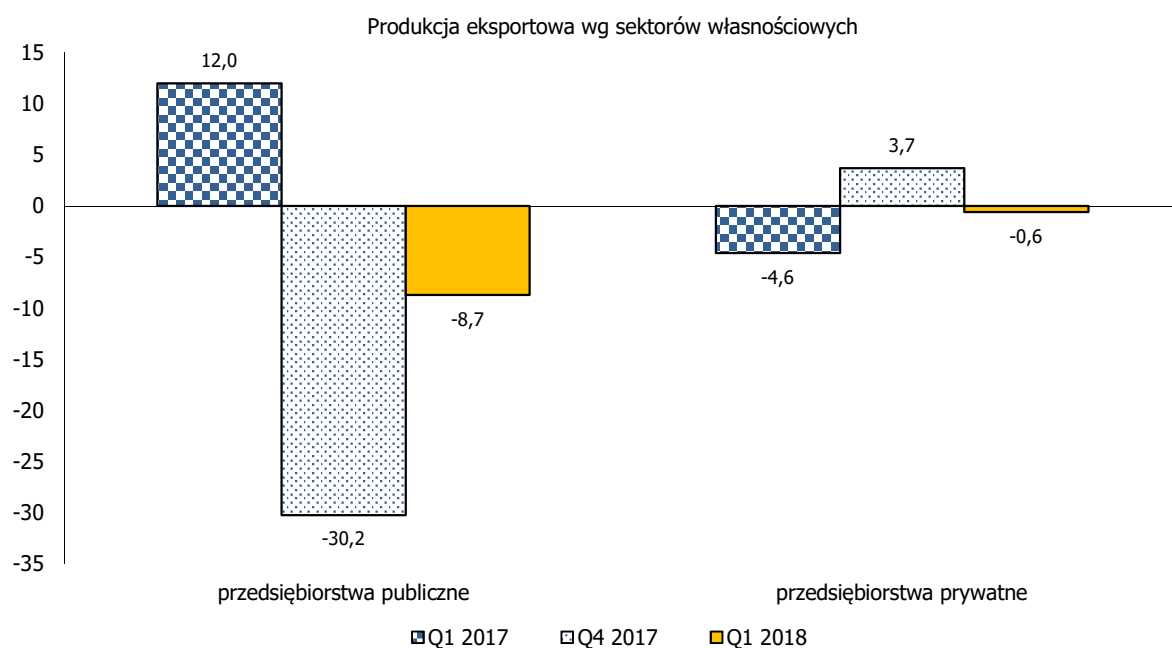

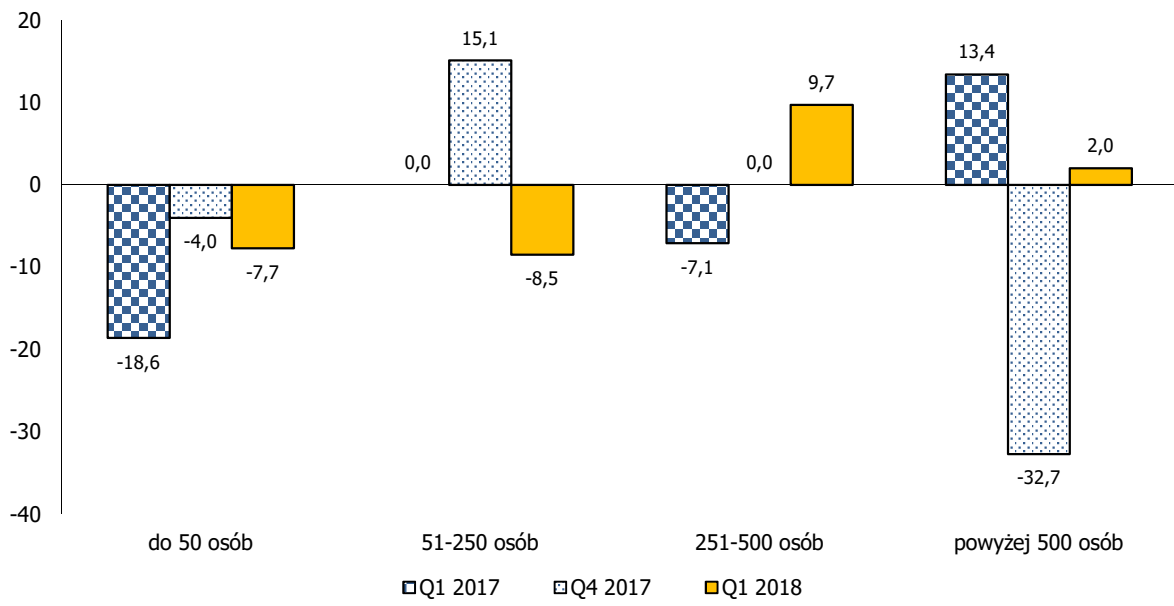
9. Produkcja na eksport

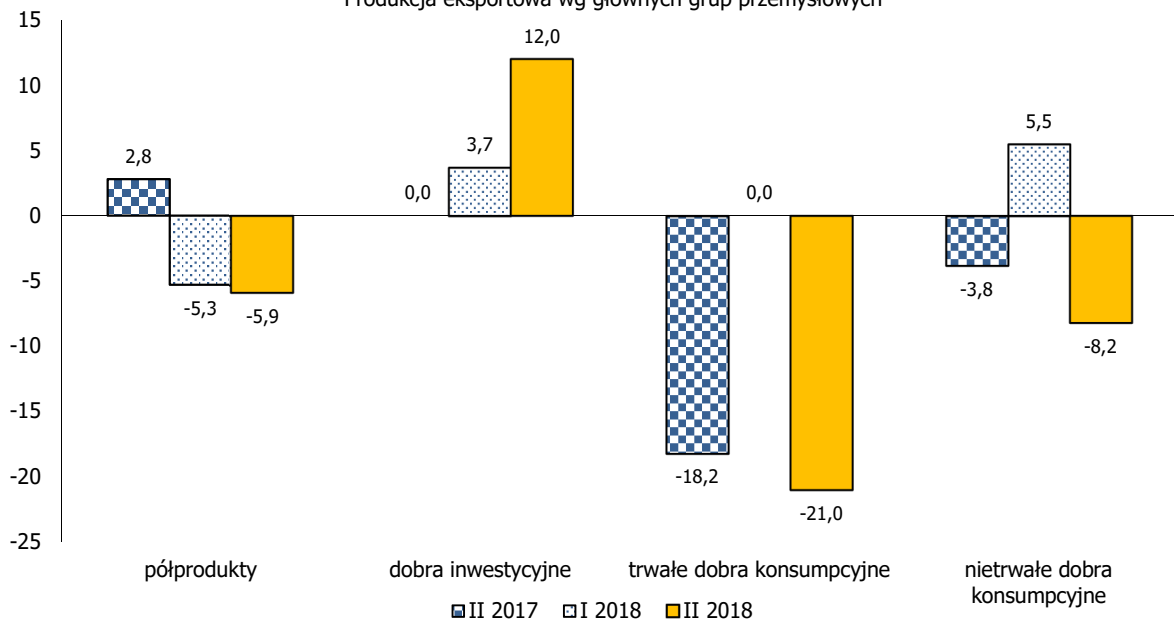
	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	przewidywania
wzrost	14,3	19,3	17,2	19,0	16,6	15,2
brak zmiany	68,7	62,2	65,3	61,9	65,3	70,2
spadek	16,9	18,6	17,5	19,0	18,1	14,6
saldo (1.-3.)	-2,6	0,7	-0,2	0,0	-1,5	0,5

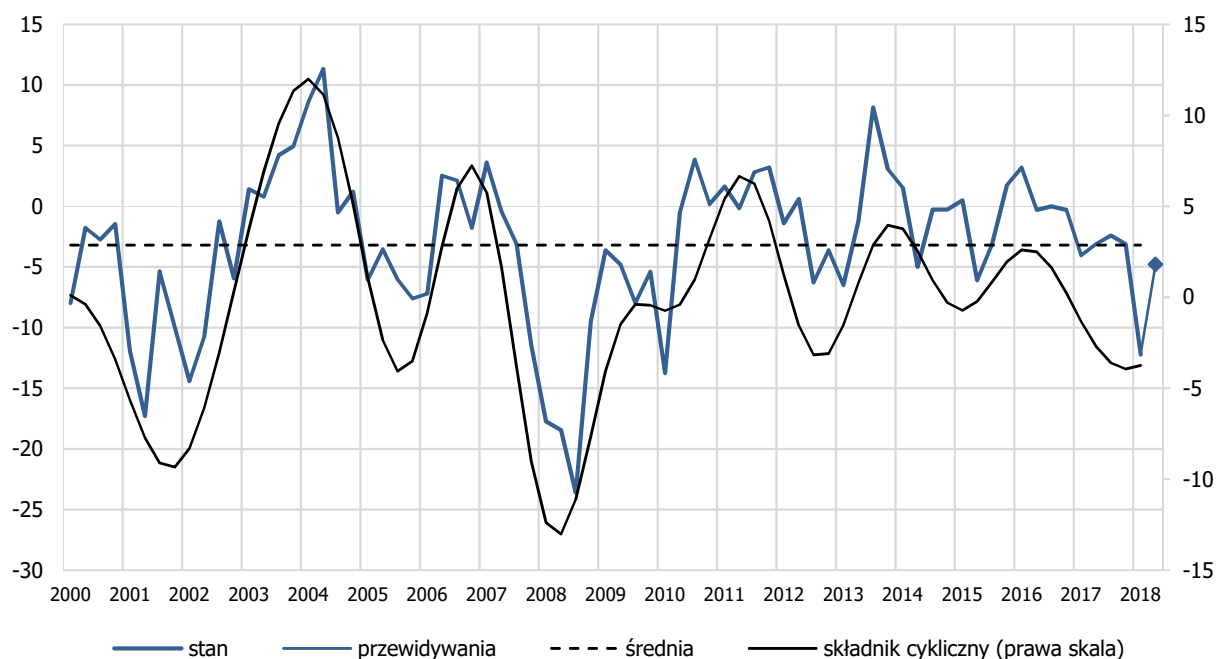
Produkcja eksportowa wg wielkości zatrudnienia

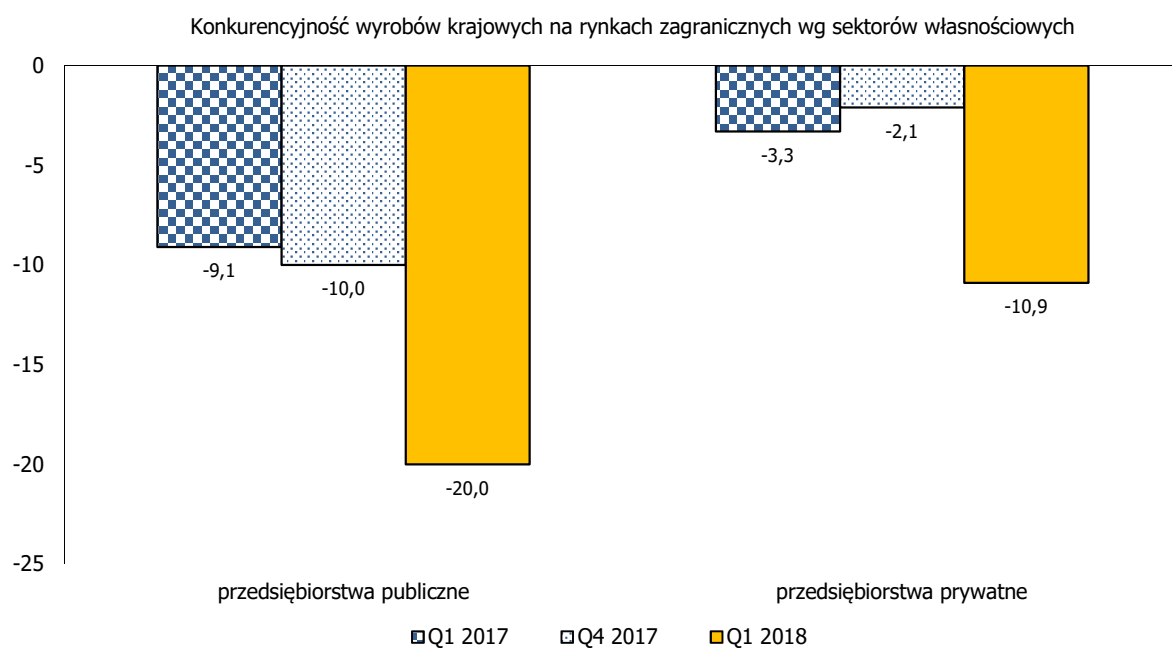
Produkcja eksportowa wg głównych grup przemysłowych

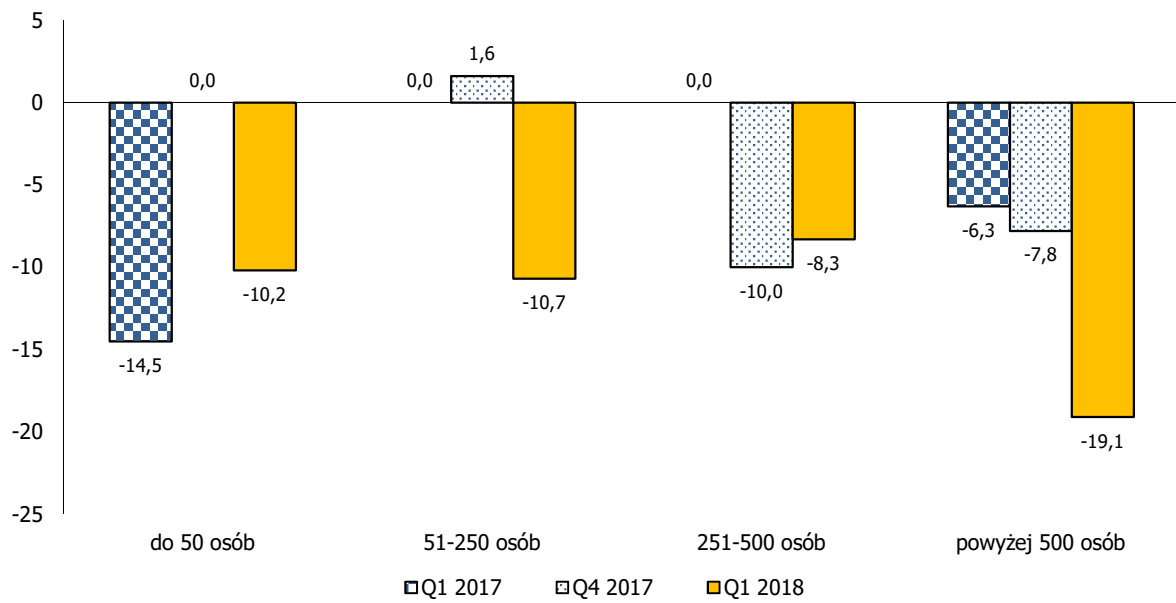
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

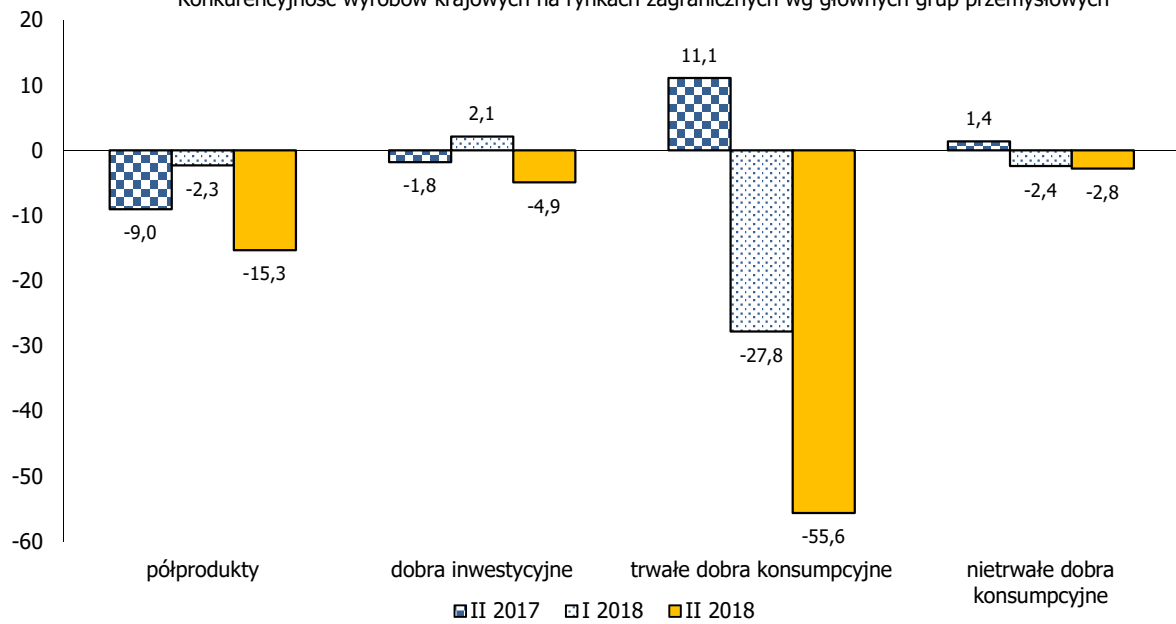
	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	przewidywania
wzrost	8,7	7,9	5,7	8,8	4,0	6,2
brak zmiany	78,5	81,1	86,2	79,4	79,9	82,8
spadek	12,8	11,0	8,1	11,9	16,2	11,0
trudno ocenić	41,7	35,2	36,9	38,1	43,2	49,0
saldo (1.-3.)	-4,0	-3,1	-2,4	-3,1	-12,2	-4,8

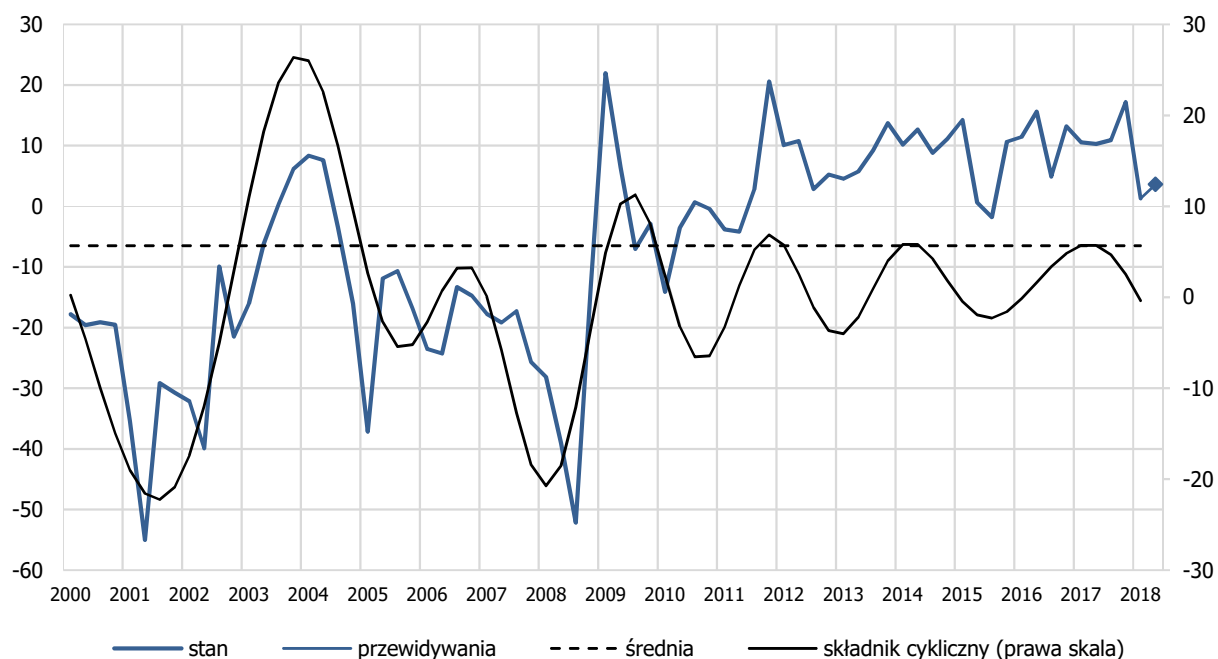
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

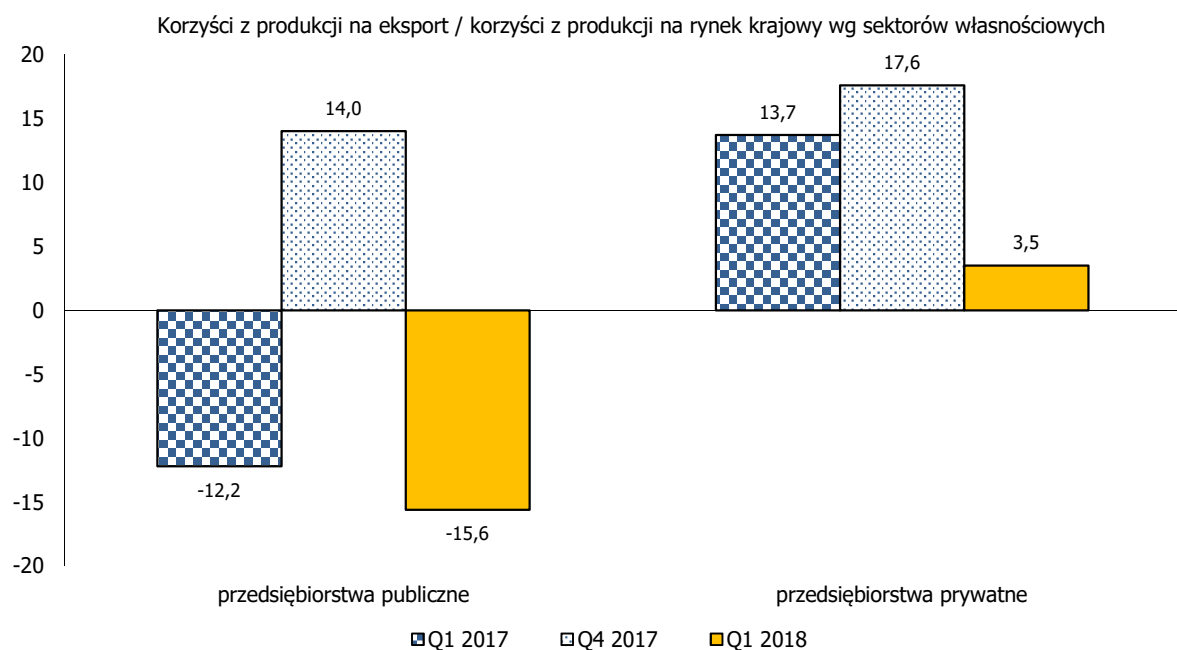
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

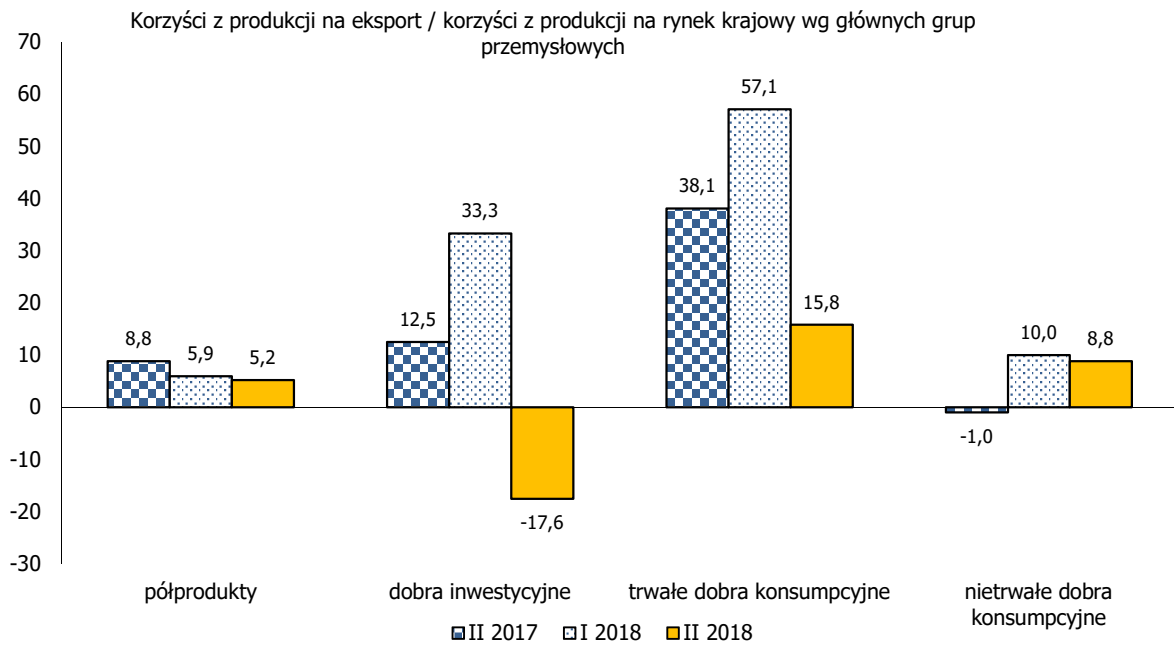
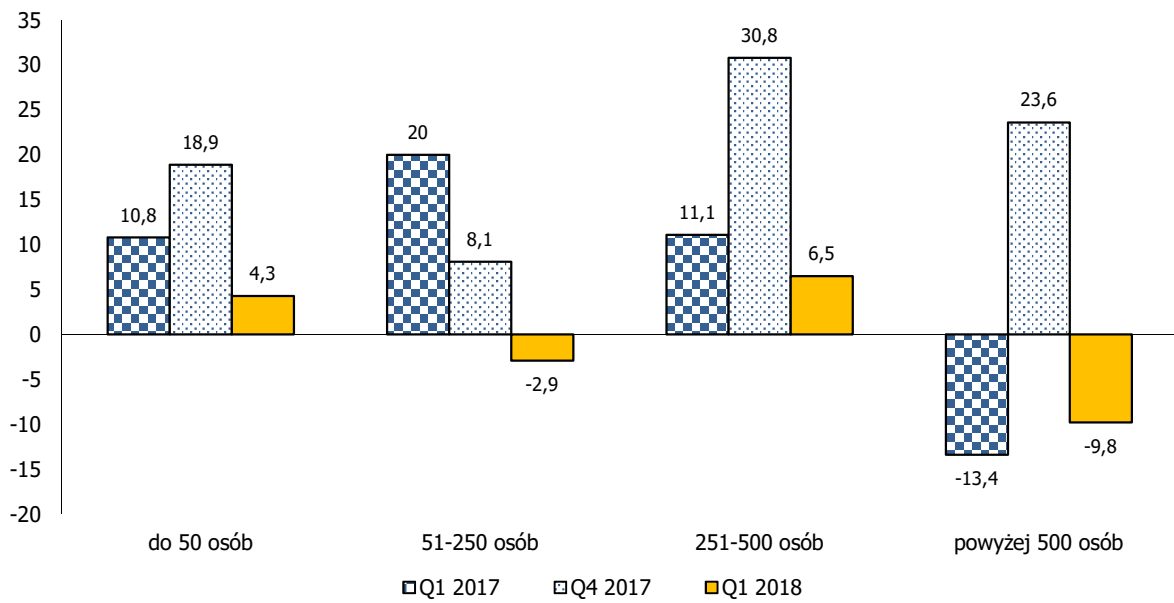
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

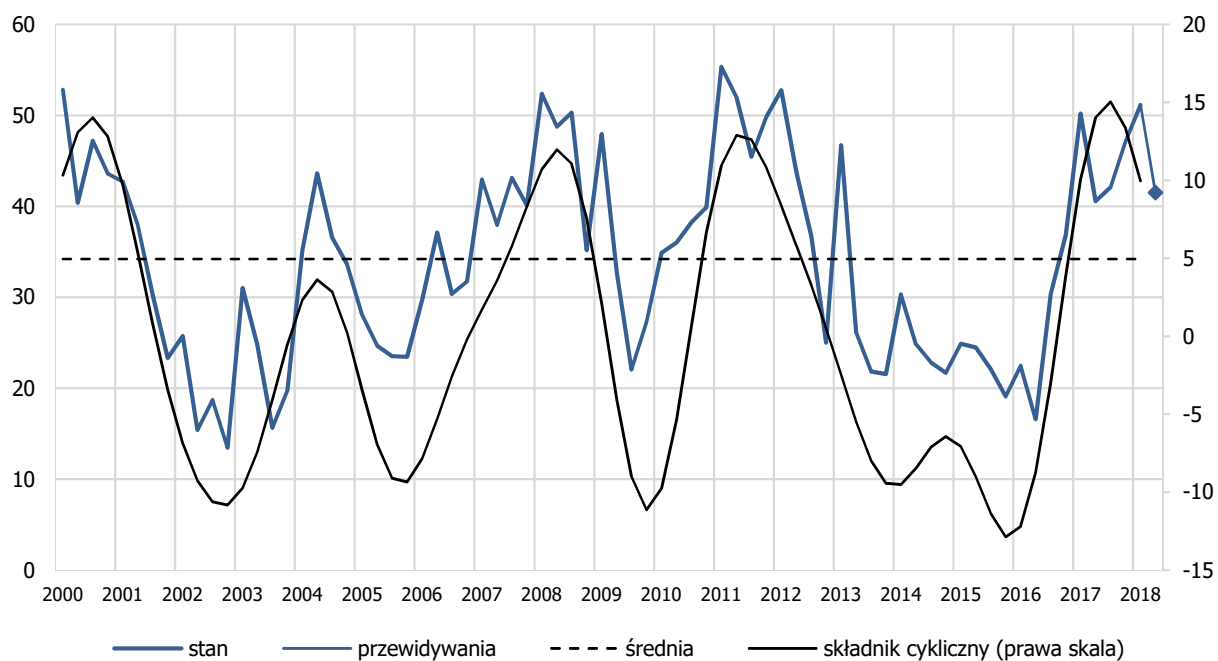
	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	przewidywania
wzrost	27,7	29,1	30,9	33,3	25,3	26,7
brak zmiany	55,1	52,0	49,2	50,5	50,8	50,1
spadek	17,2	18,9	20,0	16,2	24,0	23,1
saldo (1.-3.)	10,5	10,3	10,9	17,2	1,3	3,6

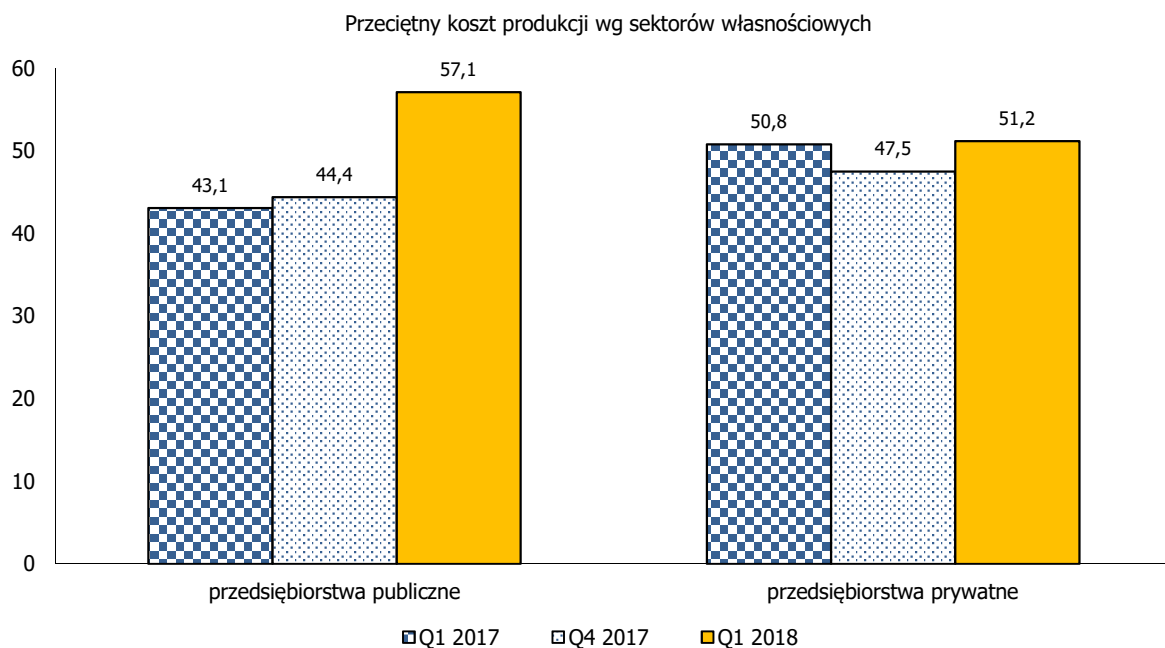
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

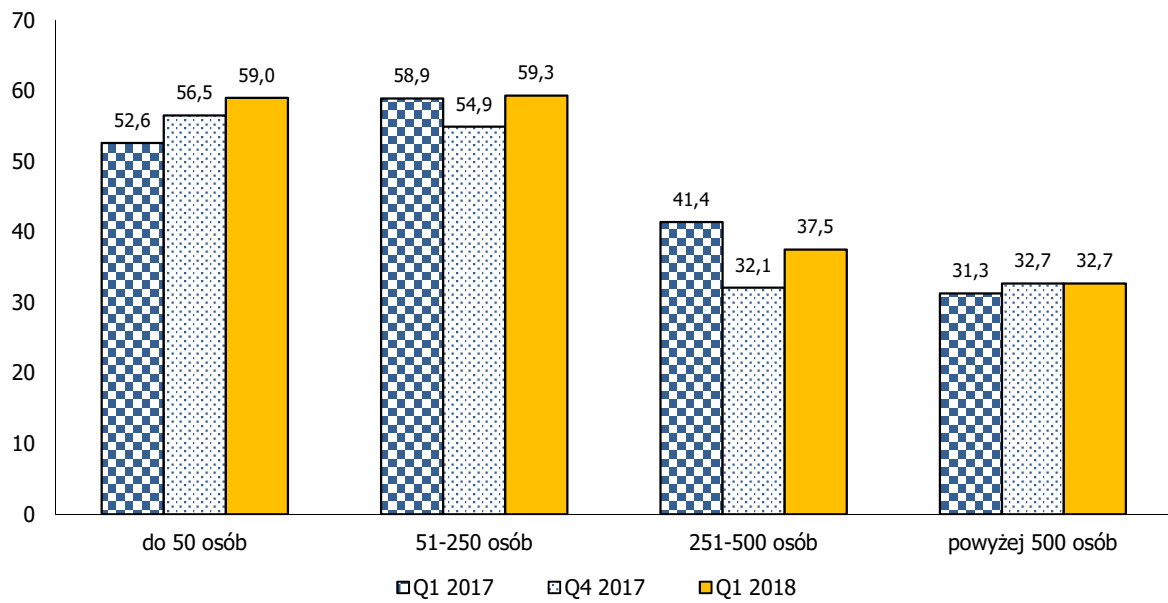
12. Przeciętny koszt produkcji

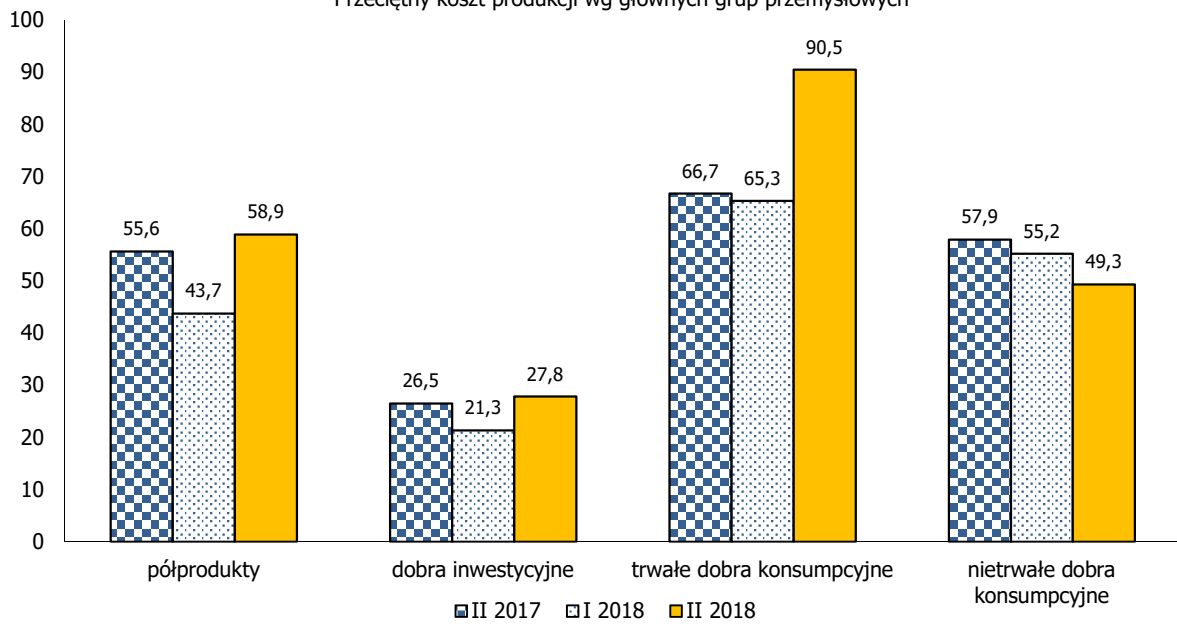
	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	przewidywania
wzrost	55,3	46,5	47,9	50,7	57,2	47,3
brak zmiany	39,6	47,6	46,3	45,7	36,8	46,9
spadek	5,1	5,9	5,8	3,6	6,0	5,8
saldo (1.-3.)	50,2	40,6	42,1	47,2	51,1	41,5

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In February, 2018 business situation in the manufacturing industry improved. The industrial confidence indicator (ICI) increased by 1.9 pts to 1.2 pts. It is still up from the respective last year figure (3.9 pts). However, February was the third month in a row that the annual growth rate of ICI dropped. This suggests that negative cyclical factors are getting enhanced. Production, total and export orders, and employment grew, stocks of finished goods declined, and financial situation of manufacturers improved. On the other hand, firms' opinions about general economic situation in Poland deteriorated. Cost-push inflation pressure forces producers to raise selling prices. Firms are modestly optimistic about their short-term business prospects.